

സൂക്തിഹാരം

കവിതിലകൻ
ഒടുവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമനോൻ

വി. വി. പ്രസിദ്ധീകരണശാല,
തിരുവനന്തപുരം.

സൂക്തിഹാരം

വി. വി. പ്രസിദ്ധീകരണശാല,
തിരുവനന്തപുരം.

പ്രസ്താവന

കവിതിലകൻ ഒട്ടവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ അവർകൾ കല്പിപ്പുരാണം, സ്തോത്രപുരാണം, രാമായണ മഞ്ജരി മുതലായ അനേകം ശ്രേഷ്ഠഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഭാഷയെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മഹാകവിയാണല്ലോ. അദ്ദേഹം ക്രൈസ്തവവേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആസ്തമമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നൂതനകൃതിയാണ് സൂക്തിഹാരം. ഇതു സമാധാരണമായ ഒരു കൃതിയാകയാൽ അക്ഷരാഭ്യാസമുള്ള ഏവർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുത്തത്തക്കവണ്ണം അതിലളിതമായ ഭാഷയിലും വൃത്തങ്ങളിലുമാണു രചിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നുള്ളതും പ്രത്യേകം പ്രസ്താവയോഗ്യമത്രെ. കവിതിലകൻ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ അവർകളുടെ കവികലാർദ്രമായ മാനസതീർത്ഥം വേദസംഹിതകളിലെ ഓരോ ഗംഭീരപ്രകൃതിഖണ്ഡങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ പ്രശാന്തനിർമ്മലമായി നിരർ്ളം പ്രവഹിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ദർശനം എന്തൊരാനന്ദാനുഭവമാണു് ഉളവാക്കുന്നതെന്നു് ഇതിലെ ഓരോ അദ്ധ്യായവും വായനക്കാർക്കു വിശദമായിപ്പൊഴിക്കുന്നു. ഇതിൽ ആകെ പന്ത്രണ്ടദ്ധ്യായങ്ങളാണുള്ളതു്. ഇവ ബഹുജനചിത്തങ്ങൾക്കു പോഷകങ്ങളായിത്തീരുമെന്നു പ്രത്യാശിക്കുന്നു.

പ്രസാധകന്മാർ

വിഷയാനുക്രമണിക

അദ്ധ്യായം	പുറം
1 മംഗളാശംസ	1
പിതൃശാസനം	2
2 സ്വപരക്ഷ	7
3 സൈന്യദാഹനം	10
4 സമാധാനം	14
5 സമൃദ്ധി	25
6 ധർമ്മപദങ്ങൾ	29
7 സങ്കീർത്തനം	37
8 ധർമ്മീ	41
9 ഇരശ്വരചിന്ത	43
10 പ്രസംഗോപദേശം	46
11 ധർമ്മശാസനം	72
12 സ്തോത്രം	79

സൂക്തിഹാരം

ഒന്നാമദ്ധ്യായം

മംഗളാശംസ

(അനുഷ്ടുപ്പ് വൃത്തം)
സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിച്ചാല
ജനം സഫലമായ് വരൂ;
സന്മനസ്സുകളായിട്ടിൽ
നമ്മെദൈവം തുണയ്ക്കുമേ.

വ്യക്തമായ് തന്റെ കണ്ഠത്തിൽ
സൂക്തിഹാരം ധരിപ്പവൻ
യുക്തിമാധുര്യസുസ്സഷ്ട-
സൂക്തിമാനായ് ഭവിച്ചിടും.

ജാതിയും മതവും മറു-
ഭേദബുദ്ധികളൊന്നുമേ
യാതൊന്നുമിതിലില്ലെന്ന-
ല്ലേതവർക്കുമിതുത്താം.

ബാലികാബാലകന്മാരീ-
മാലയെസ്സർവ്വകാലവും

മാലേശാതെ ധരിച്ചെന്നാ-
ലീലോകത്തിൽ സുഖംവരും.

കരുണാനിധിയാം ദൈവം
വരദാനൈകതപ്പരൻ
ശരണാഗതലോകങ്ങൾ-
ക്കുള്ളും സുഖമെപ്പൊഴും.

പിതൃശാസനം

(രണ്ടാമത)

ശ്രദ്ധവച്ചു മമ ശാസനങ്ങളെ-
ബുദ്ധിയുള്ള മകനേ! ശ്രവിക്ക നീ
എന്നുമെൻ മൊഴിയെ വിസ്മരിച്ചിടാ-
തുന്നിവയ്ക്കുക മനസ്സിൽ നീ സദാ.

താതനാം മമ നിയോഗദാനം ചാ-
നേതിലും വലിയതെന്നചിന്തയാൽ
ആദരിച്ചതുവിധം നടക്കുവാൻ
നീ തുടങ്ങിടുക കൈതവംവിനാ.

ചിത്തവൃത്തികളിലുക്കുമെന്നിയേ
നിത്യവും സകലമെൻറ ശാസനം,
കാത്തുകൊൾവതിന്നുമാത്രമാക്കി നീ
പുത്ര! വാഴുകിലതോറവും ശുഭം.

ഭീരംലജീവിതവുമുൾപ്രമോദവും
 സൌഖ്യവും ധരയിലേതുകാലവും
 -നീക്കമെന്നിയെ നിനക്കു ചേർക്കുവാൻ
 തക്കതാണു മമ വാക്കു നന്ദന!

വ്യഗ്രഭാവമൊരുലേശമേററിടാ-
 താഗ്രഹങ്ങളെ നിനക്കു സർവ്വഭാ
 സുഗ്രഹപ്പടി തരുന്നതാം മമാ-
 നുഗ്രഹം സുദൃഢമെന്നതോക് നീ.

പുത്ര! നിന്നുടെ മനസ്സു സൽകൃപാ-
 പാത്രമായ് വരികിലേററുമുത്തമം
 മാത്രപോലുമകളങ്കമാ ദയാ-
 സാതു നീ വെടിയുവാൻ ശ്രമിക്കാലോ.

വേണ്ടമട്ടു കരുണാശസം സഭാ
 കണ്ഠഭാഗമതിൽ നീ ധരിക്കുകോ
 ചിത്തമാകുമൊരു താളിയോലയിൽ
 നിത്യമാമതിനെ നീ വരയ്ക്കണം.

ജീവകോടിയിലനല്ലമാ കൃപാ-
 ഭാവമിങ്ങിനെ നിനക്കുലിക്കുകിൽ
 കൈവരും സുകൃതമെന്തുചൊൽവു ഞാൻ
 ദൈവസന്നിധിയിൽ മാന്യനാസ്തരും;

അത്രയല്ല ഭൂവി സർവ്വ മർത്യരും
 പുത്ര! നിന്നെ വളരെപ്പുകഴ്ത്തിടും

ചിത്രഭാനുവിനു തുല്യമായെഴും
ഗാത്രശോഭ തവ ജാതമാസ്തതഃ;

കീർത്തിയും സുദൃഢബുദ്ധിയും സുഖ-
സ്ഫുർത്തിയും ജഗതി സംഭവിക്കുമേ
അർത്ഥരാശികളനേകന്മാ നിന-
ക്കാത്തപോലെ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടും.

നിത്യനായ പരമേശനെ ബുദ്ധോൻ
കൃത്യമായ ഹൃദി നിനയ്ക്കു സർവ്വഭാ
ചിത്തവൃത്തികളശേഷമീശനിൽ
ലേത്തുവാഴ്ചകിൽ വരില്ല സങ്കടം.

വിശ്വസിച്ച് പദോൻ ഭജിക്കിലോ
ശാശ്വതം സുഖമണയ്ക്കുമീശപരൻ.
ഇശ്വരസ്ഥിതി വെടിഞ്ഞു മിത്ഥ്യയായ്
വിശ്വസിക്കരുതു തന്റെ ബുദ്ധിയെ.

നീയഹംമതിയൊടൊത്തു കേമനെ-
ന്നായഹോ ഹൃദി നിനച്ചു സർവ്വവും
ചെയ്യുവാനിഹ തുടങ്ങിയെങ്കിലോ
ധീയശേഷവുമകന്ന മൂഢനാം.

ഭാവുകം തവ വരേണമെങ്കിലോ
ദൈവഭക്തിയൊടുക്രൂരവേ നദാ
ഭാവഭേദമിച്ഛയാതെ ഭക്തനായ്
മേവകിൽ സകല സൗഖ്യവും വരും.

സർവ്വ മനസി ദൈവചിന്തപൂ-
 ണ്ടുന്ധിയിൽ തന്നെ! ധൈര്യപോകിലും,
 ദൈവമാവഴിനിനക്കു സർവ്വം
 കേവലം സർവ്വമാക്കിവയ്ക്കുമേ.

ജ്ഞാനിയാണഹമനപ്പൊന്നു നീ
 മാനസേ തന്നെ! ചിന്തചെഞ്ചൊലാ,
 സ്ഥാനഭേദറിയാതെ മിത്വയാത്മം
 ഹീനവുദ്ധികളഹംകരിച്ചിടും.

നീ പരാത്മകമേശഭീതിയാൽ
 പാപിയാകരുതു പുത്ര! ലേശവും
 ശ്രീ പരം തവ വളർത്തുമീശനെ
 സ്വാപഭാവമതിലും നിനയ്ക്കേടോ!

സാവധാനനിലവിട്ടു പുത്ര! നീ
 ദൈവശിക്ഷയെ നിരാകരിക്കൊലാ,
 ദൈവമെത്ര കടുശിക്ഷിച്ചെങ്കിലും
 ഭാവുകത്തിനതു മുഖ്യഹേതുവാം.

ഉൾപ്രിയം പരമിയന്ന പുത്രനോ-
 ടപ്രിയം ജനകനാചരിക്കിലും,
 സുപ്രസന്നമുഖനാത്ഭവിച്ചിടാ-
 തപ്രിയം ജനകനോടു ചെഞ്ചൊലാ.

മകളോടിഹ പിതാക്കളെന്നപോൽ
 സൽകൃപാലു പരമേശ്വരൻ സദാ

ശിക്ഷനൽകകിലത്ര നിനക്കയേ!
രക്ഷയെന്നു കരുതിസ്സഹിക്കണം;

ഏതവന്നു പരമാത്മമായ സൽ-
ബോധമുള്ളിലുളവായ് വരുന്നതും
വാദമില്ലവനെ മാനുനെന്നു ഞാൻ
മോദമാൻ പറയുന്നു നന്ദന!

സത്തിലുള്ള ണർവുവന്ന പൂതപ്പൻ
മർത്ത്യനാ, ണിതരരൊക്കെ മൃഗരാം;
വിത്തലാഭമതിലും വിവേകസ-
ഭവിത്തലാഭമധികം പ്രധാനമാം;
പൊന്നുവിപ്രതിലുമേറ്റവും മഹ-
ത്തന്നതന്നെ പറയേണമായതും
മന്നിലാർക്കുമിതിനുള്ള മുല്യമെ-
ന്തെന്നുപൊൽവരിനു സാധ്യമല്ലെങ്കോ!

കെരളകുലപ്രഭുപദാത്മമെന്നു നി-
യേതിനെക്കരുതിടുന്നു നന്ദന!
വാദമില്ലതിലുമെത്രയോ മഹൽ-
സാധനം സുവിമലപ്രബോധമാം;

ജ്ഞാനവസ്തുവിനെഴുന്ന വാദമാം-
പാണിയിൽ ധനസുഖങ്ങൾ നല്ലതേ
അന്യമാകിയ വലംകരത്തിലായ്
നിന്നിടുന്നു ഖേത ദീർഘജീവിതം.

ജ്ഞാനമേതവൻ നിഷ്കളങ്കമായ്
 മാനസത്തിലുളവായ് വരുന്നതും.
 ദൈന്യപ്പരനവൻ സുരദ്രമ-
 സ്ഥാനമാന്ധികധന്യനായ് വരും.

ശക്തമുഖ്യസുരസഞ്ചയങ്ങളും
 ചക്രവർത്തിയുമവൻ കീഴിടാം.
 ആർക്കുമായവനൊപ്പമാകവാ-
 നൊക്കുകില്ലതുവിധം മഹാനവൻ.

അല്ലയോ നന്ദന! നീ നിന്റെ ബന്ധുക്കൾ
 ചൊല്ലുന്നതും കേട്ടവക്യം നീനത്തിലായ്
 വല്ലതും ചെപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നതാകിലോ
 വില്ലങ്കമാപ്പതും സംശയമില്ലെടോ!
 തനുടെ കാര്യങ്ങളൊന്നുമേ ചിന്തിയാ-
 തന്യകാര്യങ്ങളിൽ കൈ കടത്തിടുകിൽ
 നന്നായ് വരികയില്ലെന്നല്ല സങ്കടം
 വന്നുചേർന്നീടും ധരിക്കയേ നന്ദന!
 അന്യരക്ഷയ്ക്കായ് പറയുന്ന വാക്കുകൾ
 നിന്നുടെ രക്ഷയ്ക്കുതകുന്നതല്ലെടോ.

നീ നിന്റെ വാക്കാം കയറിനാൽ ബലനായ്
 താനേ വലഞ്ഞീടുമില്ലൊരു സംശയം.
 നിന്നുടെ രക്ഷയെച്ചിന്തിച്ചു ബന്ധുവിൻ
 മുമ്പിൽ പ്രവേശിച്ചു ചെയ്യുക വന്ദനം.
 പിന്നെപ്പലമട്ടപേക്ഷിച്ചുമായവൻ
 തന്നിൽനിന്നും നീ വിമുക്തനായിടണം.
 അന്യകാത്യാത്ഥമായ് ഭ്രേശിച്ചിടും കാല-
 മെന്നമുറക്കും വരികയില്ലൊക്കെടോ!
 കണ്ണമടച്ചു കിടക്കുന്നതാകിലും
 വന്നീടുകില്ല സുഖമായ നിദ്രയും
 പക്ഷികളേയും മൃഗങ്ങളേയും ചെന്നു
 ഭക്ഷണലോലുപനാകിയ വേടനും
 പാട്ടിലാക്കുംവിധം ബന്ധുക്കൾ നിന്നെയും
 പാട്ടിലാക്കീടുമേ വാക്കാം കയറിനാൽ.
 പ്രാണരക്ഷാത്ഥം മൃഗപക്ഷിജാലങ്ങൾ
 താനേ ശ്രമംചെയ്തു വ്യാധനിൽനിന്നഹോ
 വിട്ടുപോരുംവിധം നീ നിന്റെ ബന്ധുവിൻ
 പാട്ടിൽനിന്നും ക്ഷണം മോചിച്ചുകൊള്ളണം.
 അല്ലയോ നന്ദന! നീ മടിവിട്ടുൻ
 ചെല്ലുകവേണമുരവിന്റെയന്തികേ.
 ഉല്ലാസമുൾക്കൊണ്ടതുകൾ ചെയ്തിടുന്ന-
 തെല്ലാം സമീക്ഷിക്കിൽ നീയുമുത്സാഹിയാം.
 ആരുമുറവുകൾക്കില്ലൊരു രക്ഷക-
 നാരുമേ ശിക്ഷിപ്പതിന്നുമില്ലൊക്കെടോ!
 എങ്കിലുമായവ തെല്ലും മടിക്കാതെ
 തൻകാൽമെല്ലാം ശരിക്കു ചെയ്യുന്നുതേ.

താനേ ശ്രമമെല്ലാ ഭക്ഷണം നേടുന്നു,
 വേനലാംകാലമുറമ്പുകളൊക്കെയും
 വർഷാംകാലത്തുറമ്പുകൾ ഭക്ഷണം-
 മാരാഞ്ഞു ധാന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നിതു.
 ആലസ്യഭാവമശേഷവുംക്രൂടാതെ
 വേലചെയ്യുന്ന പിപീലികാസഞ്ചയം.
 ആയതുപോലവേ നീയും മടിവിട്ടു
 മായംവിനാചെയ്തിൽ നന്മയുണ്ടാകുമേ.
 അല്ലാതുറങ്ങിക്കിടന്നും മടിപിടി-
 ചെല്ലാസമയവും ചുമ്മാതെപോക്കിയാൽ
 കള്ളനെപ്പോലവേ ഭാരിഭൂവും വന്നു
 വല്ലാതെ നിന്നെയും ബാധിക്കുമോഷ്ക.
 ആയുധപാണിയെപ്പോലവേ ചെലിമു-
 ടായിബ്ബദവിഷം നിനക്കേതുകാലവും.
 ഭാരിഭൂബാധയിൽനിന്നും വിമുക്തനായ്
 സൈപരം നിനക്കു വസിക്കേണമെങ്കിലോ
 തീരെ മടിയെന്ന ദുർഗ്ഗണം കൈവിട്ടു
 ധീരനായുത്സാഹമാൻ ഔത്തിക്കണം.
 കാമാദികളാകമാരുദോഷങ്ങളെ
 മാമകപുത്ര! വെറുക്കുന്നിതീശപരൻ.
 ആവിധമേഴുണ്ടു വസ്തുക്കൾ പിന്നെയും
 ദൈവകോപത്തിന്നു പാത്രങ്ങളായവ.
 ഒന്നതിൽ ഗദ്യോടുകൂടിയ നേത്രങ്ങൾ,
 നന്ദന! ഭോഷ്കപറയുന്ന ജിഹ്വയും,
 മൂന്നാമതായതു ദമന്ത്രങ്ങളുള്ളി-
 ലമ്പൂനകൈതുകം പൂണ്ട മനസ്സുതാൻ;

നിർദ്ദോഷമായിട്ടു രക്തം ചൊരിയുവാ-
 നദ്യമിച്ചീടുന്ന കൈകൾ, പിന്നീടു കേൾ;
 ദുഷ്ടമംസാധനലാഭത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു
 ശീശ്രമോടീടുന്ന രണ്ടു പാദങ്ങളും,
 വിത്താഗ്രഹംകൊണ്ടു കാണാത്തതെങ്കിലും
 മിത്ഥ്യയായ് സാക്ഷി കളവായ് കമിപ്പവൻ,
 പിന്നെസ്സഹോദരന്മാരെ സ്വവാക്കുകൊ-
 ണ്ണുനോമ്പുമേററു പിണക്കുന്ന പൂതപ്പൻ,
 ഇന്ദ്രയേശിനേയും വെറുക്കുന്നിതീശപരൻ
 നീയിതിലൊന്നും കടുക്കാതിരിക്കണം.
 താതനാകുന്ന ഞാൻ കല്പിച്ചിടുന്നതു
 വീതസന്ദേഹം പരിഗ്രഹിച്ചീടു നീ.
 നിന്നുടെ മാതാവുചെയ്യുമുപദേശ-
 മൊന്നും നിരാകരിച്ചീടൊല്ല നന്ദന!
 പ്രത്യക്ഷദൈവങ്ങൾ മാതാപിതാക്കളെ-
 ന്നോളതു വുജിപ്പതു സൽപ്പരധർമ്മമാം.

2. നാമദ്ധ്യായം

സൌമ്യഭാഷണം

(കാകളി)

സൌമ്യമായ് ചൊല്ലിയാൽ കൂലനാം ശത്രുവും
 സൌമ്യനായ് തീർന്നിട്ടധീനനായിട്ടുമേ.
 പാരം പരുഷോക്തി ചൊല്ലുന്നതാകിലോ
 വൈരിക്കു കോപവും വർദ്ധിക്കുമേററവും.

സമ്പൂർണ്ണശുദ്ധിയിലുള്ള ജനങ്ങൾക്കു
 സമ്മതനായിട്ട് ഭവിക്കുമ്പോൾ.
 ജ്ഞാനികൾ വിജ്ഞാനസഞ്ചയസംയുക്ത-
 സാനന്ദവാക്കുകളെ ചുറ്റിക്കും സദാ.
 തീരെ ഭവിക്കുന്നതും വാക്കുകളെത്തന്നെ
 പാരം പരമമായ് മുർഖൻ ചൊല്ലിപ്പോ.
 ഭക്തമനസ്സുകൾ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ
 കേട്ടാലൊരാൾക്കും രസിക്കയില്ലൊട്ടും.
 കല്യാണമുത്തിയാമീശ്വരൻ കാണുന്നി-
 തെല്ലാടവും തന്റെ കണ്ണുകൾക്കൊണ്ടാ.
 ഉത്തമന്മാരായ് ഭവിക്കും ചിലർ ഉ-
 രോത്തലധരമായ് തീർന്നിട്ടും ചിലർ.
 ഇരുന്നെഴുത്തുകൾക്കുള്ള മാനുഷ-
 ന്മാരെയുമീശ്വരൻ നോക്കുന്നു സർവ്വദാ.
 വാക്കിനു മാർദ്ദവമുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ
 സൈന്യമായ് തന്നെ നയിച്ചിടാം ജീവിതം.
 വക്ത്ര നാവിനു വന്നീടിൽ മാനസം
 നിക്ഷമില്ലേറവും ദുഃഖസമ്പൂർണ്ണമാം.
 വാക്കുകൾക്കൊണ്ടുതാനുണ്ടായ്തന്നിതു
 സൈന്യവും ദുഃഖവും മാനുഷക്കൊക്കെയും.
 താതന്റെ നല്ലതായിട്ടു മുഖപദേശ-
 മാദരിച്ചിട്ടില്ല മുർഖനാം നന്ദനൻ.
 അർപ്പൻ കഥിപ്പതുപോലെ മടപ്പവൻ
 നിശ്ചയം ബുദ്ധിമാനാകുന്ന പുത്രനാം.
 നിമ്നലമാകുന്ന മാനസത്തോടൊത്ത
 ധർമ്മനിഷ്ഠൻതന്റെ മന്ദിരത്തിൽ സദാ

ശമപ്രദാദകമാകിയ സമ്പത്തു
 നിമ്മായമായി പ്രകാശിച്ചിടുന്നിതു.
 ഭൃഷ്ടനാം പാപിക്കു ഭാരിഭ്രമല്ലാതെ
 കിട്ടുകയില്ലേടോ! വിത്തമശേഷവും.
 ഭൃഷ്ടമ്മനിയുഷ് ഭവമുണ്ടായ്തും
 സൽക്കമ്മനിയുസ സെതവ്യവും ജാതമാ.
 മാനസം പാപം പ്രസന്നമായിടകി-
 ലാനനത്തിന്നു ഭവിക്കു പ്രസന്നത.
 ആടലുണ്ടേററം മനസ്സിലെന്നാകിലോ
 വാടീടുമേററം മുഖവുമവനെടോ!
 സൂക്ഷ്മമായിട്ടും മനസ്സിൻ സ്ഥിതികളെ
 വീക്ഷിച്ചിടാൻ മതി തന്മുഖചേഷ്ടയാൽ.
 ഭവിയായുള്ളവൻ തൻ മനോവൃത്തിയാൽ
 ഭവമാർഗ്ഗതന്നെ ദിനങ്ങൾ പോക്കുന്നുതേ.
 ചിത്തം തെളിഞ്ഞവൻ സന്തോഷമുറക്കൊണ്ടു
 നിത്യാത്സവമായ് കഴിക്കുന്നു ജീവിതം.
 ഭൃഷ്ടനാം തന്റെ വിരോധിയോടൊന്നിച്ചു
 മൃഷ്ടമായച്ഛികഴിക്കുന്നതിലുമേ
 ശ്രേയ്യാകുന്നിതു ശാകപത്രം മാത്ര-
 മിഷ്ടരോടൊന്നിച്ചു ഭക്ഷിച്ചിടുന്നതും.
 ക്രൂരനായുള്ളവനോരോന്നരചെയ്തു
 വൃതമായേറെക്കലഹമുണ്ടാക്കിടും.
 എന്നാൽ ക്ഷമാശീലനായുള്ള മാനവൻ
 മാന്യൻ കലഹത്തെയില്ലാതെയാക്കിടും.
 മുളുകളോടൊത്ത മാർഗ്ഗങ്ങളെല്ലാപെ-
 യല്ലോ മടിതൻ നടക്കും വഴികളും.

ഉത്സാഹിതായുള്ള ധീരന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ-
 ഉഷ്ണലാകുന്നിതു രാജപന്ഥാവുപോൽ.
 കീഴ് പോട്ടുപോകവാനപ്പമെന്നാകിലു-
 മറുപ്പുവിലോക്കാതെ ധീരനായുള്ളവൻ
 പിന്നെയും പിന്നെയും മേല്പോട്ടു പോകുവാൻ.
 തന്നെയുത്സാഹിച്ചു യത്നിക്കുമെപ്പൊഴും.
 ജ്ഞാനോപദേശത്തെ വേണ്ടെന്നുവയ്ക്കുവൻ
 പ്രാണനെക്കൂടിയും സന്യജിച്ചീടുമേ.
 തത്ത്വപാപദേശം യഥാവിധി കേൾപ്പവൻ
 സുതപഗുണാവ്യനായ് തീർന്നീടുമേ ദൃഢം;
 ജ്ഞാനോപദേശവും സൽബുദ്ധിയും ദൈവം.
 മാണെന്നുതന്നെ നിനച്ചുകൊണ്ടീടണം.
 ഗൗരവത്തിൻ പുരോഗാമിയായ്ക്കീടുന്നു
 സാരമായിട്ടും വിനയസപര്യവവും.
 ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമെന്നോർക്കണം ന്യായമായ്.
 കിട്ടുന്ന സമ്പത്തു തെല്ലെന്നിരിക്കിലും.
 അന്യായമായിട്ടൊരുപാടു സമ്പത്തു
 വന്നുചേർന്നാലുമതു നിന്ദ്യമേറ്റവും.
 രാജകോപത്തിന്നു പാത്രമായ് തീരുന്നി-
 താചാരമീനന്നാം പാപിയും മാനവൻ.
 ധർമ്മമാർഗ്ഗങ്ങളെത്തെല്ലമേ തെറ്റാതെ
 നിർമ്മലചിത്തനായ് നോക്കിനടുപ്പവൻ
 ആചാരസംയുക്തനായുള്ള നീതിമാൻ
 രാജസിംഹാസനേ വാഴുവാൻ യോഗ്യനാം..

നാലാമദ്ധ്യായം

സദാകൃഷ്ടരും

(അനുഷ്ടുപ്പ്)

മുർഖന്റെ ചിത്തവൃത്തിക്കു
നീക്കമില്ലാത്തനേരവും
ശ്രമകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാനേ
ചേരള്ള മോഹമെപ്പൊഴും.

ഉപകാരങ്ങൾ ചെയ്യുന്നോ-
ർക്കുപദ്രവമനാദരം
കപടാശയർ ചെയ്യുന്ന
വിപരീതമനുസ്മിനാൽ.

ഭർവൃത്തന്മാർക്കു ദാരിദ്ര്യം
സച്ഛന്മാ വന്മധേനീടും.
നന്ദിയില്ലാത്തവൻ മന്നിൽ
നിന്ദനായ്ത്തന്നെ വന്നിടും.

ഫലമില്ലാത്ത തർക്കങ്ങൾ
കലഹത്തിന്നു മൂലമാ,
കെട്ടിനില്ക്കുന്ന വെള്ളത്തെ
വിട്ടീടുംപോലെയാണത്.

അതിനാൽ കലഹത്തിന്നു
മുതിർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു മ
മതിയാക്കിട്ടു മേ തക്കം
മതിശാലികളായവർ.

രണ്ടെന്ന ഭാവം കൈവിട്ടു
കണ്ടാലും സർവ്വമേകമായ്
എന്നാൽ മനസ്സിൻ വൃത്തിക്കു
വന്നീടും നന്മ മേല്ക്കുമേൽ.

കുററുചെയ്തു മഹാപാപി
ദുഷ്ടൻ നിർദ്ദോഷിയെന്നതു
ശ്രേഷ്ഠൻ ദോഷങ്ങളോടൊത്ത
ദുഷ്ടനെന്നു വിധിപ്പവൻ,
പരമേശന്റെ ശിക്ഷയ്ക്കു
ശരിയാ പാത്രമായ് വരും.
ദുരിതം ചെയ്തവെടന്നും
വരികില്ല സുഖം ഭൂമി.

ബുദ്ധിയില്ലാത്ത മത്സ്യൻ
സിദ്ധിക്കില്ലാത്ത ബോധനം.
പണമുണ്ടാകിലും ബുദ്ധി
തൂണമുണ്ടാകയില്ലേടോ!

സമ്പത്തുകൊണ്ടു വർദ്ധിക്കും
സമ്പത്തെന്നേ ഫലം വരൂ.

ബുദ്ധിതൻ ശുദ്ധികൊണ്ടല്ലാ-
തുത്തമജ്ഞാനിയാശ്ശരാ.

ഉത്തമസ്തേഹിതനാരായ്
വത്തിച്ചീടുന്ന മാനുഷൻ
നിത്യബന്ധുക്കളാകുന്നു
ചിത്തേ സ്തേഹപുരസ്സരം.

പങ്കമറയ്ക്ക മിത്രങ്ങൾ
സങ്കടാവസരങ്ങളിൽ
ഭ്രാന്താക്കളെന്നപോലേതാൻ
ചെയ്തീടുമുപകാരവും.

സന്തോഷസമയത്തിങ്കൽ
ബന്ധുവെന്നു നടിപ്പവൻ
സന്താപാവസരത്തിങ്കൽ
സന്തുജിക്കും, വിരോധിയാം.

കററുകാരോടു കാരുണ്യ-
മേററം കാട്ടുന്ന മാനുഷൻ
കററുകാരിലുമത്യന്തം
കററംചെയ്തവനാണെന്നോ!

കലഹപ്രിയരാകുന്നു
വളരെക്കോപമുള്ളവർ
അവർ കലഹിച്ചാലേ
ദിവസം സുഖവായ് വരൂ.

ദുഷ്ടയം ചെയ്തവൻതന്റെ
ദ്രവ്യം സർവ്വം നശിച്ചുപോം;
സദുഷ്ടയം ചെയ്തിലോ വിത്തം
വർദ്ധിക്കും മേൽക്കുമേൽ ദ്രവ്യം.

ഗാന്ധർവ്വത്തിൻ പോഷണത്തിന്നു
ചിത്തസന്തോഷമെന്തെന്നും.
ചിത്തം സന്തപ്തമായിട്ടിൽ
ഗാന്ധർവ്വം ശോഷിക്കുമേറവും;

മൃഗങ്ങൾ മുഷ്ടിമുതൽ
ഗാഢമോദം ചരിച്ചിടം
കൂടപ്രയോഗതന്ത്രങ്ങൾ
മുടിവയ്ക്കുന്നിതായവർ.

സതപതായുള്ള സൽബുദ്ധി
മന്ത്രിയുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ
ഹസ്തസംസ്ഥിതമാകുന്നി-
തുതമജ്ഞാനമവ്യയം.

ജ്ഞാനത്തിൽതന്നെയുനീടും
മാനസം ബുദ്ധിയുള്ളവൻ;
ഹീനവൃത്തിയിൽ മോദിക്കും
ജ്ഞാനമില്ലാത്ത മാനുഷൻ.

സാഗരംപോലെ ഗംഭീര-
മാകുന്ന മാനുഷോക്തികൾ;

ഒഴുക്കു പാരമാർന്നീടും
പുഴപോലാണു ബുദ്ധിയും.

നീതിശാലികളായോരെ-
യേതെന്നാലും നിമിത്തമായ്
നീതിയായ് വിസ്തരിച്ചീടാൻ
ഫേതുവാകുന്നവേളയിൽ,

എതിരായ് നിന്നിടും ഭൂഷ-
മതിതൻ പക്ഷമാർന്നിടിൽ
അതിരറ്റ മഹാപാപം
വിധികർത്താവിനാർന്നിടും.

ഉണ്ടാക്കും കലഹം മുസ്സൻ
വേണ്ടാത്തതു പറഞ്ഞുപോ;
വേണ്ടാസന്നത്തിനായ് കൊണ്ടു
രണ്ടു ചുണ്ടും വിടുത്തിടും.

അവന്റെ വാക്കിനാൽത്തന്നെ-
യവൻ കൊള്ളുന്നു തല്ലുകൾ.
പ്രഹരത്തെ വിളിക്കുംമ-
ട്ടുപോ ശബ്ദിക്കുമായവൻ.

ചിത്തം വല്ലാതെ ഗർവ്വത്താൽ
ചീത്തയാകുന്നു മുന്നമേ;
അന്നന്തരം വിപത്തേറ്റം
മനുഷ്യനുളവാക്കും.

നന്മയുണ്ടായിട്ടുംകാലം
താഴ്ന്നുണ്ടായ്തരം ദ്രവം;
ഗർവ്വം വിനയവും തമ്മിൽ
സർവ്വത്ര വിപരീതമാം.

ബുദ്ധിമാൻ ജ്ഞാനലാഭത്താ-
ലത്രയും തോമാനീടും;
എല്ലാജ്ഞാതൃരൂപികളും
നല്ലതിൽത്തന്നെ മാനസം.

ബ്രഹ്മജ്ഞാനത്തെ നൽകുന്ന
സന്മാർഗ്ഗത്തെ സദാജ്ഞാഴം
കണ്ണങ്ങൾകൊണ്ടു വിധിപോ-
ലനേപാഷിക്കുന്നു ബുദ്ധിമാൻ.

വിചാരണനാകിലും മർത്യൻ
മദ്യപൻ നിന്ദ്യനേരവും;
ഒരിടലും ജ്ഞാനമുണ്ടായ്-
വരികില്ലവന്നൊക്കേടോ!

മിതഭാഷണമാകുന്നു
മതിമാന്മാർക്കു ഭൂഷണം;
അതിനാൽ കീർത്തിയുണ്ടാക-
മതുശീലിക്കിലേ പരം.

ഭോഷന്മാർ വെറുതേനിന്നു
ഭാഷണം പലമതിരി

അത്ഥമില്ലാതെ ചെയ്തീടും,
വ്യത്ഥവാദികളാണവർ.

കൃഷിചെയ്യില്ല മടിയൻ
വർഷമാകുന്നവേളയിൽ;
തണുപ്പിനാൽ മടിപിടി-
ച്ചനജ്ഞാതെയിരുന്നിടം.

അന്യന്മാർ കൃഷിചെയ്തുള്ള
ധാന്യംകൊയ്യുന്ന വേളയിൽ;
ചെന്നിരക്കും ലജ്ജകൂടാ,-
തൊന്നും കിട്ടാതെ പോന്നിടം..

ആലസ്യഭാവം കൈവിട്ട് -
കാലംനോക്കിസ്തമസ്തമം
വേണ്ടമട്ടിഹ അതിക്കി-
ലുണ്ടാകില്ലൊരു സങ്കടം.

മനുഷ്യവൃദ്ധത്തിങ്ക -
ലനേകവിധ ചിന്തകൾ
അടികാണാത്ത വെള്ളംപോൽ.
കിടക്കുന്നുണ്ടു കേൾക്കു നീ!

വിവേകമുള്ള ശർത്രുന്മാ -
രവയെക്കണ്ടറിഞ്ഞുടൻ
പ്രവൃത്തിയിൽ കൊണ്ടുവന്നു
ഭൂവി സൗഖ്യമുയർത്തിടും.

ചൊലകീസുകളിൽ ചെയ്യും
 വേലയോരോന്നു കാണകിൽ
 മേലാലവന്റെ സ്തംഭമു-
 ശീലമാധുര്യമോത്തിടാം.

ചീത്തയായും നല്ലനായും
 മർത്യൻ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടാ
 അത്തരം മുഴുവൻ ബാല്യാ-
 വസ്ഥയിൽ കണ്ടുകൊണ്ടിടാം.

ഭാരിദ്യംവിട്ടു ജീവിപ്പാൻ
 പാരം നീയാഗ്രഹിക്കിലോ
 നിദ്രയിൽ പ്രിയമേല്ക്കാതെ
 ഭദ്രമായെഴുന്നേൽക്കേട്ടോ!

കണ്ണനാകാതെ നീ നിന്റെ
 രണ്ടുകണ്ണും തുറന്നുപോ
 തുഷ്ണനായ് വാഴുകെന്നാകിൽ
 കിട്ടും വേണ്ടുന്ന ഭക്ഷണം.

വാങ്ങുവാനായ് വരും മർത്യൻ
 വാങ്ങിപ്പോകുന്ന സാധനം
 ചീത്ത ചീത്തേതി, ലാഭത്തിൽ
 സിദ്ധിപ്പാൻവേണ്ടിയോതിട്ടും;

അവശ്യമായതും വാങ്ങി-
 ബ്ഭവനത്തിങ്കലേത്തിയാൽ

പിന്നീടാസ്സായനാ പാരം
നീ നന്നായികുറിച്ചിട്ടും.

പൊന്നംപണവുമെന്നല്ല
മിന്നം രത്നനമൃഹവും
മുത്തമാലകളും മറു-
മെത്രയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും,

പലമെന്തുള്ളതൻചിത്തം
മലസമ്മിശ്രമാകിലോ?
അമൃല്യമാം ജ്ഞാനസമ്പ-
തൈവനുണ്ടവനുത്തമൻ.

നാനാഭൂഷകളേക്കാളും
ജ്ഞാനിതന്നധാരദായം
നല്ലലങ്കാരമായ്തന്നെ-
യല്ലസിക്കുന്നു നിത്യവും.

അന്യന്മാരറിയാതേക-
ണ്ടന്നം മോഷ്ടിച്ചു കൊണ്ടുപോയ്
തിന്നുവാൻ രുചി കള്ളന്മാ-
ർക്കുണ്ടെന്നിതു പാരമായ്.

അന്നം മോഷ്ടിച്ചു ഭക്ഷിച്ചു
നിന്ദ്യൻതന്നുടെ വായയിൽ
മണ്ണുവാരി നിറച്ചിട്ടു
ബോധിപ്പിക്കുമെന്നന്തരം.

നണചൊല്ലിനടക്കുന്ന
മനജൻ ഗ്രന്ഥവൃത്തികൾ
പരസ്വമേകമെല്ലാം
വെറുതേ ചൊല്ലിയങ്ങിനെ.

നണയന്മാരുമായൊട്ടു-
മിണക്കം നല്ലതല്ലെടോ!
അതിനാലവരെക്കുറേക്കിൽ
ദൂതമോടിയൊളിക്കണം.

മാതാപിതാക്കളെപ്പറ്റി
യേതുപത്രൻ ഭൂഷിപ്പവൻ,
അവൻ ലോകാസ്വകാരത്തി-
ലവശപ്പെട്ടമേററവു.

തന്റെ സിംഹാസനത്തിന്നു
വേണ്ടതാകമുറപ്പിനെ
ഉണ്ടാക്കും ദയയെക്കൊണ്ടു
വേണ്ടപോലരചൻ സദാ.

സത്യവും ദേയ്യം കൂടി
നിത്യം രക്ഷിപ്പ ഭൂപനെ
സൗജന്യവും സത്യവും താൻ
രാജാവിന്നു വിഭൂഷണം;

ഭൂഷണം തരുണമാക്കും
ശേഷിയുള്ള ശരീരമാം;

നരവൃദ്ധജനങ്ങൾക്കു
പരം ശ്രേയസ്സുതന്നെയാം.

ദുഷ്ടന്മാർക്കുവർ ചെയ്തീടും
ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളാൽപരം
തല്ലുകൊണ്ടു ശരീരത്തി-
ലുള്ള പാടാണു ഭൂഷണം.

ആത്മരായി ദരിദ്രന്മാർ
ക്ഷുത്തിനാൽ കരയുസംപരം
കേട്ടുകാരുണ്യമേല്ക്കാതെ
പെട്ടെന്നു ചെവിപൊത്തിയാൽ,
പിന്നീടവനുമമ്മട്ട
ഖിന്നനാകേണ്ടതായ്ക്കൂ;
എന്നല്ലവന്റെ ശബ്ദം കേ-
ട്ടൊന്നുമോതില്ലൊരുത്തരും.

പരുഷോക്തി സദാ ചേരും.
പത്തനേ വാഴ് വതിൽ സുഖം
ജനശൂന്യവനത്തിൽപോയ്
തനിയേവാഴ് വതാണെടോ!

നെല്ലും പണവുമെന്നല്ല
നല്ലവസ്തുക്കളൊക്കെയും
എല്ലാനേരവുമുണ്ടാകും
നല്ലവർക്കുള്ളമന്ദിരം.

ഓട്ടുരാം മനുജനാക്കു
കിട്ടീടും ധനമൊക്കെയും
നഷ്ടമാകും ദുർവ്വൃത്താൽ
പെട്ടെന്നില്ലാതെ സംശയം.

നാവു നന്നായിരുന്നാലേ
ജീവിതം സുഖമായ്ക്കൂ;
അല്ലെങ്കിൽ പ്രാണനെക്കൂടി
യില്ലാതാക്കീടുമാറതും.

അതിനാലേവരോടും താൻ
മിതമായ് മുദ്രവായ് സാദരം
ഭോജനം ചെയ്തുകൊള്ളേണം
ഭോജനം കൂടാതിരിക്കുവാൻ.

--- * ---

അബ്ദാമദ്യായം

സദ്യശസ്

(കാകളി)

ശ്രേഷ്ഠങ്ങളായുള്ള രത്നങ്ങളിലുമേ
കെട്ടിവെച്ചിടുന്ന സമ്പത്തിലുപരം
ശ്രേഷ്ഠമായുള്ളതു സൽകീർത്തിയൊന്നതു
കിട്ടുവാൻതന്നെ നിനക്കുണ്ടുമേവരും.
ഖ്യാതിമാൻ സർവ്വതു പൂജനാകുന്നിതു
മേദിനീപാലകനാക്കും സുസമ്മതൻ

നീതിയും ബോധവുമായനയാന്നീടു-
 മേതവരെക്കാളു മത്യുത്തമനവൻ.
 സദ്യശസ്സാർജ്ജിച്ചുകൊള്ളേണമെങ്കിലോ
 വിദ്യയുണ്ടാകിലേ സാധ്യമായ വന്നിട്ടു.
 ബുദ്ധിമാനെന്നിയേ വിദ്യയുണ്ടായ്യാ
 ശുദ്ധീകരിക്കണം തന്നുടെ ബുദ്ധിയെ.
 വിത്തവാന്മാരും ദരിദ്രരും ഭൂമിയി-
 ലെത്രയോ ജാതരായ വർത്തിപ്പതുണ്ടെടോ!
 സർവേശ്വരൻ പരനദിതീയൻ പ്രഭു
 സർവ്ജനത്തെയും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടതേ.
 വിത്തമുണ്ടാകേണ്ട സൽകീർത്തി നേടുവാ-
 നോത്താൽ ദരിദ്രനും കീർത്തിമനോയിടാം.
 ബുദ്ധിയാണായതിന്നാശ്രയമായതു
 സിദ്ധിക്കിലേവനും പ്രാപ്തിയുണ്ടാക്കിടാം.
 ഏതെങ്കിലുംമട്ടനർത്ഥം വരുന്നതു
 ബോധിപ്പമോദ്യമേ ബുദ്ധിമാനായവൻ;
 വന്നിട്ടുമാപത്തിൽനിന്നും വിമുക്തനായ്
 തീന്നിട്ടുവാൻ വേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ നോക്കിട്ടാം.
 ഒന്നമറിയാത്ത മൂഢനാപത്തിന്റെ
 മുന്നിലഹങ്കരിച്ചോടിയെത്തും ക്ഷണം.
 തൻനിമിത്തം കടുശിക്ഷയ്ക്കു പാത്രമായ്
 തീൻ വിഷണ്ണനായ് വന്നിട്ടുമേററവു.
 ഈശ്വരങ്കൽ പരം ഭീതിയും ഭക്തിയും
 വിശ്വാസബുദ്ധിയുമെന്നല്ല താഴ്മയും
 ഏവം ബഹുവിധസൽഗുണസഞ്ചയ-
 മേവനുണ്ടായവൻ ധന്യനാകുന്നിതു;

ഐശ്വര്യസൽക്കീർത്തി സർവ്വതാപാദികൾ
 വിശ്വപത്തിലായവന്നുണ്ടാത്തും ദ്രവ്യം.
 വക്ത്രാവംഭുണ്ടു മുർച്ചലി തന്നുടെ
 മാർഗ്ഗം യേങ്കരം കണ്ടുകുപ്തമാം.
 ആരുമതുവഴി പോകാതിരിപ്പണം
 സൈപരമായ് ജീവിച്ചിരിക്കേണമെങ്കിലോ
 ബാല്യകാലം മുതൽക്കുദ്യസിച്ച് കണം
 നല്ല മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചിടുവാൻ.
 ബാലകൻ പിന്നീടു വൃദ്ധനായിപ്പിളം
 ഗീലിച്ച മാർഗ്ഗമുപേക്ഷിക്കയില്ലേടോ!
 ഏതവൻ പാരം ധനാഡ്യനാക, നവൻ
 നീതിമാനായവൻ ഭീനസംരക്ഷകൻ.
 ഭീനജനങ്ങളെ രക്ഷിച്ചിടത്തവൻ
 ഹീനനാകുന്ന ധനാഡ്യനെനാകിലും
 വിത്തം കടമായ് കൊടുക്കുന്ന ചന്തന്റെ
 ഭൃത്യനാകുന്നതു വാങ്ങുന്ന മാനുഷൻ.
 ആരുമാരോടും ധനം കടംവാങ്ങാതെ
 പാരിലനത്വമൊഴിഞ്ഞു വസിക്കണം.
 പാപിയായുള്ളൊരു ധർമ്മബീജം നട്ടു
 താപമായിട്ടും ഫലത്തെ നേടുന്നുതേ.
 കോപിക്കു കോപമാം ദോഷം നിമിത്തമാ-
 യാപത്തനേകഥാ വസുലേന്ദ്രീടുമേ.
 സുദയാസസ്തൂണുസൽക്കടാക്ഷങ്ങളാൽ
 വിദ്യോത്തമാനനായിട്ടു പൂതപ്പൻ
 എന്നും ജനങ്ങൾതന്നാശിസ്സുകൾകൊണ്ടു
 മണിൽ സൂചിയായ് ഭവിക്കുന്നു നിത്യം.

ഭാരിഭൂമരുകൊണ്ടു യാചിപ്പവനു തൻ
 ചോറിൽപ്പകുതിയുമായവൻ നൽകീടും.
 നിന്ദുമായുള്ളതു ദൂരെക്കളക നീ
 പിന്നെക്കലഹത്തിനില്ലൊരുകാരണം.
 ഉണ്ടാം കതക്കം നിമിത്തം കലഹവും
 വേണ്ടെന്നവയ്ക്കുക വ്യർത്ഥം വാഭവം.
 തന്മനസ്സേതവൻ ശുദ്ധമാക്കീടുന്നി-
 ത്തമാനുഷൻതന്നെ സമ്മാനനായവൻ.
 ഗാത്രസേവദം പ്രമല്ലോത്താലഴക കേൾ
 ചിത്തനെമ്ബലം വിശേഷലാവണ്യമാം.
 രാജാവുകൂടിയും നിർമ്മലചിത്തനെ-
 പ്പൂജിച്ചു ബന്ധവാൽ സ്വീകരിച്ചീടുമേ.
 ഒന്നെമറിയാത്ത ബാലകന്മാർക്കുള്ളി-
 ലാന്നീടമല്ലോ സുദൃഢമായ് മൂഢത.
 എന്നാൽ യഥാവിധി ശിക്ഷിച്ചതു നീക്കി-
 യെന്നാൽ ശിശുവിന്റെ ചിത്തം തെളിഞ്ഞിടും.
 കട്ടികൂടാത്തുള്ള മാനസമാകുന്നു
 കട്ടികൾക്കുള്ളതതിനെ നന്നാക്കുവാൻ
 ഒട്ടും പണിയില്ല താതന്മമമതും
 തുഷ്ടിയോടല്ലം ശ്രമിക്കിൽ സഫലമാം.
 തന്നുടെ സമ്പത്തതീവ വർദ്ധിക്കേണ-
 മെന്നുള്ള മോഹം നിമിത്തം ഭരണഗ്രഹി
 സാധുവായിടും ദരിദ്രനെപ്പാരമായ്-
 ബാധിച്ചുപറ്റുവിച്ചീടുന്നു നിർദ്വയം.
 ചോദിച്ചിടാത്തിലും സമ്പന്നനായവ-
 ന്നാദരാൽ നൽകുന്നു തന്നുടെ വിത്തറാം.

ഇത്തരമെല്ലാം പ്രവൃത്തിപ്പവൻതന്റെ
 വിത്താ ക്ഷണകൊണ്ടു തീരെ നശിച്ചുപോം.
 രണ്ടു ചെവികളെക്കൊണ്ടും ശ്രവിക്കു നീ
 വേണ്ടപോൽ ജ്ഞാനികൾ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ.
 നല്ലതല്ലാതെ കഥിക്കയില്ലായവ-
 രെല്ലാം പരമാർത്ഥ ബോധപ്രദായകം.
 ഞാൻ ചെയ്തതാകുമീ ജ്ഞാനോപദേശത്തെ-
 യഞ്ചൊതെ നീതാൻ മനസ്സിലാക്കീടുക.
 രക്ഷയ്ക്കിതുതാൻ മുതിയെന്നു ചിന്തിച്ചു
 സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണമെന്നുടെ വാക്കുകൾ.
 നിന്നധരങ്ങളും വാക്കോ കലകളാൽ
 മിന്നിത്തിളങ്ങീടുമെന്നു ധരിക്കു നീ.
 മിഥ്യയായ് ചൊല്ലുന്നതല്ല ഞാൻ നിന്നുടെ
 ബലി തെളിയുവാൻ ചൊല്ലുന്നതാണോടോ!
 സദ്യശസ്ത്രേതുവിധത്തിലും നേടുക
 വിദ്വാൻ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രമായിടു നീ.

ആറാമദ്ധ്യായം

ധർമ്മോപദേശം

(അനുഷ്ഠിപ്പ്)

സ്വപന്നംകാൽക്കളിൽ ശ്രദ്ധ-
 യേതും പുരുഷനെബ്ദവാൻ
 നേരിട്ടു കണ്ടുകൊണ്ടാലും
 ധീരനാണവനേററവും.

പെട്ടെന്നു ചെയ്തയില്ലെന്നും
തുഷ്ടിയാർക്കും വളർത്തിടും
ബാലനെപ്പോലെ യാതൊന്നും-
മാലോചിക്കാതെ ചെയ്തൊലാം.

പൂജനീയനവൻ ചെന്നു
രാജാവിൻ മുമ്പിൽ നിന്നിടും
പെരുമാറിലു നീചന്മാർ
മരുവും ഭിക്കിലായവൻ.

പുത്ര! നീയെന്നിനെയൊണ്ടു
വിത്തത്തിൽ കണ്ണുവെയ്ക്കും?
അതു നീ കണ്ടു നല്ലേ താൻ
ദ്രുതം കാണാതെയായ്ക്കും;

പറന്നു കഴുകൻ മേല്പോ-
ട്ടരം പോകുന്ന പോലവേ
പണവും പോകുമെങ്ങോട്ടോ
ക്ഷണംകൊണ്ടെന്നതോർക്കു നീ.

കൊതിയുള്ള ജനം ദ്രഷ്ടി
പതിപ്പിച്ചുള്ള ഭക്ഷണം
ഭക്ഷിക്കരുതു നീയൊട്ടും
കുക്ഷിക്കണ്ടൊമുപദ്രവം.

സ്വാമി നോക്കീടുവാൻപോലും
നീതാൻ ഭക്ഷിച്ചിടായ്ക്കും

തിന്നുന്നതപ്പമെന്നാലും
വന്നീടും വൃഥാ പാരമായ്.

പ്രത്യുഹം വേലചെയ്യുന്ന
മത്സ്യൻ നിന്നുടെ വൃത്തികൾ
തക്കംകൂടാതെയെല്ലാം ക-
ണ്ടുറക്കാവികൽ ധരിച്ചിടും.

തിന്നും കുടിച്ചും ഭോമം നീ
നന്നായ് വീഴ്പ്പിക്കുകെന്നവൻ
നിന്നോടു ചൊല്ലുമന്നേരം
നന്നെന്നായ് നിയ്യുമോത്തിടും.

തിന്ന ഭക്ഷണവുംകൂടെ
പിന്നെ നീതാൻ വെച്ചിടും
നന്നല്ല മടിയെന്നാണി-
ച്ചൊന്ന തിന്നതുമ്മോക്കുകോ!

മധുരോക്തികൾ നീ ചൊന്നാ
ലതും വിഫലമായ് വരും;
അതു നല്ലവരോടെങ്കിൽ
സ്തുതിക്കുമവർ നിന്നെയും.

ഭോഷന്മാർ കേൾക്കുമാമ്മാവ
ഭോഷനോ ചെയ്തുപോകൊലാ,
നീചന്മാരവർ നിന്ദിക്കും
നീ ചൊന്ന മൊഴിയൊക്കവേ.

നിന്നധീനതയിലായിട്ടു
 വന്നിടം ഭൂമിതന്നുടെ
 മുന്നമുള്ളതിർ മാററിടാ-
 നെന്നും നീതാൻ തുടങ്ങാലാ.

പാവങ്ങളാമനാഥന്മാർ
 കൈവശം വച്ച ഭൂമിയെ
 ചെന്നു നീയാശ്രമിച്ചിടീൽ
 നന്നായ് വരികയില്ലേടോ!

സാധുക്കളെപ്പോയിപ്പാൻ
 നീതിയുള്ള മഹാജനം
 വാദിക്കും വന്നു നിന്നോടു
 ഭേദഭാവനയെന്നിയേ.

വ്യവഹാരത്തിൽ നിന്നേയ്യ-
 മവർ തോല്പിക്കുമോക്കേടോ!
 അവസാനം തോൽമയുണ്ടാം
 പ്രവൃത്തിക്കു തുടങ്ങാലാ.

ചേതസ്സികൾ സദാ ശുദ്ധ-
 ബോധത്തെ നിലനിത്തുക
 കണ്ണങ്ങളാൽ ജ്ഞാനവച-
 സ്സനപഥം കേട്ടുകൊള്ളുക.

ചിത്തവും കണ്ണവും നിശ്ശുൻ-
 പത്ര! സദാവിഷയങ്ങളിൽ

ചേർത്തതിൽത്തന്നെ ശ്രദ്ധിക്കി-
ലെത്തിട്ടും നന്മ മേൽക്കുമേൽ.

ആലസ്യഭാവംപൂണ്ടുള്ള
ബാലന്മാരെ യഥാക്രമം
നന്നായ് വരും വിധം ശിക്ഷി-
ച്ചെന്നാൽ ഭോഷമുദിച്ചിടാ.

ദ്രോഹബുദ്ധി ഭവിക്കാതെ
സ്നേഹമുൾക്കൊണ്ടിരിക്കുകിൽ
നന്മ മേന്മേലവർഷിക്കാം
തിന്മയുണ്ടാകയില്ലേടോ!

വടികൊണ്ടുള്ളൊരാ നിന്റെ-
യടി കൊള്ളുന്ന മാത്രയിൽ
കരകേരം ബാലകന്മാർ
നരകത്തിങ്കൽനിന്നുപോ.

മൽപത്ര! നിന്നന്തരംഗം
സൽബോധ പരിപൂണ്ണമായ്
വന്നിതെന്നാലെന്മനസ്സു-
മിന്നു സന്തോഷപൂണ്ണമായ്.

ജ്ഞാനസംയുക്ത സദാകൃപ
സാനന്ദം നീ കഥിക്കുകിൽ
കണ്ണങ്ങൾക്കു മുമ്പായ് തീരും
പൂണ്ണസന്തോഷഭം മമ.

നീചകർമ്മങ്ങൾ യാതൊന്നും
നീ ചെയ്യിക്കാതിരിക്കണം;
സൽകർമ്മത്തിൽ ദൃഢാസക്തി-
യുൾക്കാമ്പിലുളവാകണം.

ഇന്ദ്രപരങ്കൽ സദായോഴ്
വിശ്വാസഭയഭക്തികൾ
നിന്മനസ്സിലുദിക്കട്ടേ
നന്മ മേന്മേൽ വരുംവിധം.

ആശാഭംഗം ഭവിക്കേണ്ട
ക്ഷേമമുണ്ടാകയില്ല തേ;
ജ്ഞാനവാനായ് ഭവിച്ചാലും
മാനസം ശുദ്ധമാവി നീ.

സന്മാർഗ്ഗത്തിൽ ചരിച്ചാലും
മെന്മകൾ ശുദ്ധചിത്തനായ്,
നിന്മനസ്സു തെളിഞ്ഞീടിൽ
നിന്മാർഗ്ഗം നല്ലതായ് വരും.

മദ്യമാംസാശനത്തിങ്ക-
ലത്യാസക്തമനസ്കരായ്
മത്തരായ് മരുവീടുന്ന
മർത്ത്യരുണ്ടൊരുപാടേടോ!

ഒരിക്കലും നിയ്യവരോ-
ടൊരുമിച്ചു വസിക്കാലോ;

വരുമെന്നാലനന്തരം
പരമെന്നോർത്തുകൊള്ളണം.

സുരാപാനരതന്മാരെ-
ദൂരിദ്വം വിട്ടുമാറിടാ.
നിദ്രയിൽ പ്രിയമുള്ളൊക്കെ
വസ്ത്രം കിട്ടില്ലെടുക്കുവാൻ.

നിൻപിതാവായി ഞാനി-
ന്നവോടോതുന്ന വാക്കുകൾ
ശുദ്ധപുരസ്കാരം കേട്ടു
പത്ര! ചെയ്യാലുമാവിധം.

നിന്നമ്മ വൃദ്ധാകന്നി-
തെന്നോത്തവളെ നീ വൃഥാ
നിറിക്കരുതു നീ നിത്യം
വന്ദിച്ചിടേണമമ്മയെ.

വില്ലുവാൻ തക്കതല്ലെന്നാ-
യോക്ക് സത്യത്തെ നന്ദന!
സത്യത്തെ വാങ്ങുവാൻ മാത്രം
നിത്യം നീയോർത്തുകൊള്ളണം.

ചെലിജ്ഞാനങ്ങളാരോടും
കൃത്യമായ് വാങ്ങിടേണ്ടതാം;
വിദ്യയാരോട് വാങ്ങാൻ -
മദ്യോഗികേണമെപ്പൊഴും.

ധർമ്മതപ്തരനാകുന്നു
തന്മകൻ പാരമൈകിലോ,
പിതാവിനേന്തും സന്തോഷം
സുത! ഞാനെന്തു ചെയ്തവനും.

ജ്ഞാനിയാണപ്പൊന്നെനാകി-
ലാനന്ദം പുത്രനാന്നിടും;
പുത്രനും താതനും തമ്മി-
ലത്രയ്ക്കെകൃമുദിക്കണം.

പുത്ര! നിന്നിൽ വളർന്നീടും
സത്യാഭി സുഗുണങ്ങളാൽ
മാതാപിതാക്കളാം ഞങ്ങൾ
മോദിച്ചീട്ടേയേററവും.

കഷ്ടപ്പെട്ട ഭവാനുതന്നെ-
പ്പെറ്റെമാതാവു സർവ്വഭാ-
ഉത്സവം പൂണ്ടു വാഴട്ടേ
വത്സ! നിന്റെ ഗുണങ്ങളാൽ.

മൽപുത്ര! നീ തവ മന-
സ്സുച്ഛിച്ഛാലുമെനിക്കയേ!
നിന്റെ ദൃഷ്ടിക്കു തോന്നട്ടെ-
യെന്റെ മാർഗ്ഗങ്ങൾ നല്ലതായ്".

അപ്പൻ പോകുന്ന വഴിയേ
സ്വപ്നം നീ നടക്കുവാൻ

ഇപ്പിടിക്കിലതുതാനേററം
മപ്പുനാനന്ദദായകം.

ഏഴാമദ്ധ്യായം

സങ്കീർത്തനം

(അന്നന്ദ)

പര പരാത്മക! പരമേശ! വേണ്ടും
വരങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കു തരേണമേ നാഥ!
ഒരു ഗതിയില്ലാത്ത പാവങ്ങൾ-
ക്കൊരു ബന്ധവായി വിളക്കും ദൈവമേ!
തിരുപാദങ്ങളിൽ നമസ്കാരം ചെയ്തു
മരുവും ഞങ്ങളിൽ കനിഞ്ഞിടേണമേ!
കൃപാകടാക്ഷത്താലടിയുകണ്ടാക-
മപകടങ്ങളെയകറ്റിടേണമേ.
തപദീയങ്ങളായ തിരുനാമങ്ങളെ-
സ്സദാപി സർവ്വം പ്രശംസിച്ചീടുന്നു.
തിരുനാമങ്ങളെ ജപിച്ചതുകൊണ്ടു
വരുന്നു മംഗളം ധരണിയിലെക്കും.
അമംഗളങ്ങളെ സ്സകലവും നീക്കി-
സ്സമംഗളം ഞങ്ങൾക്കരുളിടേണമേ.
പ്രതാപസിന്ധുവാം ഭവാന്റെ നിശ്ചല-
പ്രതാപത്തിൽനിന്നും ചെറിയ ഭാഗത്തെ

എടുത്തു സൽകൃപാനിധിയാം നിന്തിരു-
 വടികാകാശമായ് ചമച്ചിരിക്കുന്നു.
 തവപ്രതാപത്തിൻ മഹിമയെപ്പറ്റി-
 യെവനും വഴ്ത്തിപ്പാനെളുതല്ല നൂനം.
 സ്തനപാനാചെയ്യും ശിശുക്കൾക്കു ഭവാനു-
 കനിഞ്ഞു വേണ്ടതൊ ബലം കൊടുക്കുന്നു.
 അനന്തശക്തനായ് വിളങ്ങുമങ്ങയെ
 വണങ്ങുന്നു ഞങ്ങളധികഭക്തരായ്.
 ഗുണങ്ങൾക്കൊക്കെയും ഭവാനുതന്നെ മൂലം
 ഗുണസമുപയുജ്യമത്രപിയും ഭവാനു.
 കണക്കില്ലാത്തുള്ള ജഗജ്ജാലങ്ങളെ
 കനിഞ്ഞു സൃഷ്ടിച്ചതവിടുന്നല്ലയോ?
 അതുകളെയെല്ലാം വിനകൾകൂടാതെ
 സദാപി രക്ഷിച്ചു മരുവുന്നു ഭവാനു.
 ഒടുക്കമൊക്കെയും തവ മെയ്യിൽത്തന്നെ-
 യടക്കിനിർത്തുന്നു ഭവാനു മഹാപ്രഭോ!
 അവർണ്യമാഹാര്യം കലൻ ദൈവമേ
 തവമഹിമയെറിവില്ലായ്കയാൽ,
 ഭവാനെ നിന്ദിച്ചു പറയും മൂഢന്മാർ
 ഭവാനെൻ കോപാഗ്നിയിരയായീടുന്നു.
 ഭവാനു ശത്രുക്കളെവിടെയാകുന്നു
 തവാത്മജന്മാരിജനങ്ങളൊക്കെയും.
 അടിയർക്കുണ്ടാകുമരാതിബാധയെ-
 യടനകരവാനു കനിഞ്ഞിടേണമേ.
 തിരുവടിയുടെ മൂലങ്ങളായ
 വിരലുകൾക്കൊണ്ടു ചുറ്റച്ചൊരാകാഗം

കുതുകരായ കം മഹാത്തമപ്രഭ-
 മതുലാനന്ദമാനാസിയർ കാണുന്നു.
 മിഴികൾക്കാനന്ദം വളർത്തുന്നതായ
 മുഴുമതിയുടെ മനോജ്ഞ ബിംബവും
 അനേകനക്ഷത്രഗണങ്ങളേയുമ-
 അനേകമാതിരി ചമച്ചിരിക്കുന്നു.
 യഥാവിധി സൃഷ്ടിച്ചതുകളേയെല്ലാം
 യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഭവാനുതന്നെ ചേർത്തു.
 ഇതുകാണുന്നേരം തവമഹിമയ്ക്കി-
 ല്ലതിരെന്നതന്നെ നിനയ്ക്കുന്നു ഞങ്ങൾ.
 മനുഷ്യരാം ഞങ്ങൾ ഭവാനെ വേണ്ടപോൽ
 മനസി ചിന്തിപ്പാനാഗതമാകുന്നു.
 മനുഷ്യസൃഷ്ടിയിലെഴുന്ന കേശുഗലം
 മനോഹരമെന്നേ പറഞ്ഞുകൂടാവൂ.
 കനിഞ്ഞു താവക വശംവദനാക്കി
 മനുഷ്യപുത്രനേ ഭവാനു മഹാപ്രഭോ!
 കടുത്ത തേജസ്സും പ്രതാപശക്തിയും
 കൊടുത്തിതു ഭവാനു കനിഞ്ഞവനായി.
 പടുതപമേറിയ ഭവാനുറ ദൂതനാ-
 യുടൻതന്നെ ഭവാനു അവനെക്കല്പിച്ചു.
 കിരീടാഭി നാനാ വിഭൂഷണങ്ങളെ-
 ശ്ശരിക്കണിയുവാൻ അവനങ്ങു നൽകി.
 ഭവാനു ചെൽക്കീടേണ്ടും പ്രവൃത്തികൾ ചെല്ലാ-
 നവൻതന്നെപ്പിന്നെ നിയോഗിച്ചുകൊണ്ടാൻ.
 ഭവൽസൃഷ്ടങ്ങളായെഴുന്നവയെല്ലാം
 മവാനുറ കാൽക്കീഴിലടങ്ങിനിൽക്കുന്നു.

അതുകൾക്കൊക്കെയു മവനെപ്പോലെ താ-
 നധിപതിയാക്കി മനുഷ്യപുത്രനെ.
 പശുക്കളാടുകൾ, കുതിരകളെന്ന-
 ല്ലശേഷജന്തുക്കൾ ഭവാന്റെ സൃഷ്ടികൾ,
 ചിറകുകൾകൊണ്ടു പറന്നാകാശത്തിൽ
 കുറവുകൂടാതെ ചരിക്കും പക്ഷികൾ,
 വനസ്ഥലങ്ങളിൽ ചരിച്ചിടം മൃഗ-
 ഗണങ്ങളും പിന്നെ ജലജന്തുക്കളും,
 സപത്രപനാമങ്ങളുനേകഥാ പൂണ്ടു
 മരുവുന്നു തവ വിശേഷശക്തിയാൽ.
 മനുഷ്യകോടികൾ ഭവാന്റെ സൃഷ്ടിക-
 ഉനേകമട്ടായി പ്രകാശിച്ചിടുന്നു.
 ഇവകൾക്കൊക്കെയും പ്രഭുവോ കർത്താവും
 ഭവാൻതന്നെയല്ലോ പരമേശ്വ! വിഭോ!
 ഭവാനെ മാനസേ സ്മരിക്കുന്നു ഞങ്ങൾ
 തവനാമങ്ങളെ ഉജ്ജ്വലിക്കുന്നു സദാ.
 തപദീയമാമാത്മ്യമവർണ്ണമെങ്കിലും
 സ്മരിക്കുന്നു ഞങ്ങൾ യഥാശക്തി നാഥ!
 വരദനാം തവ കരുണയൊന്നല്ലാ-
 തൊരുഗതി ഞങ്ങൾക്കൊരേടത്തുമില്ല.
 പരലോകത്തിലുമിഹലോകത്തിലും
 തരേണമേ ഞങ്ങൾക്കുഖിലസൗഖ്യവും.

ഏകാമല്പായം

ധർമ്മഗീത

(അന്നന്ദ)

സകല ലോകങ്ങൾക്കധിപതിയായ
ഭഗവാനീശ്വരൻ കൃപാ നികേതനൻ
അഗതികൾക്കെല്ലാം ശരണമായവ-
നഗതിയാമെന്നെസ്സദാപി രക്ഷിപ്പൂ.
ഭഗവാൻ രക്ഷിക്കുമെന്നിങ്ങു സകട-
മകപ്പെടുകയില്ലൊരുവിധത്തിലും.
മുറ്റമുറ്റക്കളാം തൃണങ്ങൾനില്ക്കുന്ന
ക്ഷിതിയിൽക്കൊണ്ടുപോയ്കിടത്തുന്നിതെന്നെ.
അഴുകൊരുലേശം കലന്നിടാതെ ക-
ണ്ടൊഴുകുമെന്നല്ല വളരെശ്ശുദ്ധിയും
കലൻശോഭിക്കുമതുതസന്നിഭ
ജലാന്തികത്തിലേക്കയയ്ക്കുന്നിതെന്നെ.
പരമേശൻ തൻറെയനഘങ്ങൾ
തിരുനാമങ്ങളെജ്ജപിക്കുകയാലെ
മമ പ്രാണങ്ങൾക്കു ഭവിക്കുന്നു ജീവ-
നമായശക്തിയുമുദിക്കുന്നുവല്ലോ.
മഹത്തുക്കൾപോകും സുധർമ്മമാർഗ്ഗത്തി-
ലഥോ ചരിപ്പിപ്പൂ സദാപിയെന്നെയും.
മരണമുണ്ടെന്നവിചാരം കാരണ-
മൊരുഭയമെന്നിങ്ങിളിടുന്നില്ല.

മമ സവിധത്തിൽ കനിഞ്ഞു വാഴുന്നു
 വിമലനീശപരൻ കൃപാജലനിധി.
 തഭീയസംസർഗ്ഗം നിമിത്തമായെന്നി-
 ക്കുദിച്ചിട്ടുനില്ലാ യേശൊരുലേശം.
 അടുത്തുവിലേശനിരുന്നിടംനേരം
 മുടക്കുമൊന്നിനുമെനിക്കുവന്നിടാ.
 വടികൊണ്ടുള്ള തൽപ്രഹരമുൾക്കാമ്പിൽ
 സ്തുടമാക്കീടുന്നു സമാധാനം മമ.
 കടാക്ഷവിക്ഷേപമെനിക്കു സങ്കട-
 ക്കടൽ കടക്കുവാനൊരു കപ്പലത്രേ.
 മമ ശത്രുക്കളാം ജനങ്ങൾ കാഞ്ചവേ
 മമതയില്ലാത്ത പരംപമാൻ പ്രഭു
 ഏനിക്കു ഭക്ഷണം സുഖമാകാവണ്ണം,
 കനിഞ്ഞുതാൻതന്നെ ചമച്ചുനൽകീടാ.
 മമ ശിരസ്സേറെത്തണക്കുവാനായി-
 സ്തമസ്സേശനെണ്ണയൊഴിക്കുന്നു നിത്യം.
 തഭീയകാരുണ്യമസ്പഷ്ടമീക്ഷണം
 മഭീയസൈവ്യത്തെ വളർത്തിടുപാരം;
 പരമേശൻ തന്റെ മണിമയമായ
 പുരത്തിൽ ഞാൻ ചെന്നിട്ടനേകവത്സരം
 തിരുവടിയൊടുമൊരുമിച്ചാനന്ദ-
 ഭരിതനായ്തന്നെ വസിച്ചുകൊള്ളുന്നേൻ.

ബന്ധനാമദ്ധ്യം

ഇശ്വരപരചിന്ത

(അനന്ത)

സ്ഥിതിലയോദയപ്രവൃത്തികൾക്കെല്ലാം-
മധിപതിയായി വിളങ്ങുമീശ്വര!
പദതാരിൽവീണ നമസ്കരിക്കുമെൻ
മതിക്കണർച്ചയെ വളർത്തിടേണമേ.
പെരുത്ത ലാഹത്താൽ വലഞ്ഞു മാൻപേട
തിരുന്നതേതുവിധത്തിൽ വെള്ളത്തെ
ഓരേവിധാതന്നെ മമ മനസ്സിപ്പോൾ
തപദന്തികം പ്രാപിച്ചതിനു മോഹിപ്പു.
പരമേശൻതന്നെക്കേരിച്ചു വർദ്ധിച്ചു-
വരുന്ന മോഹത്താൽ മമ മനസ്സിപ്പോൾ
ഔവിധത്തിലും സമാധാനഭാവം
വരാതെയേറ്റവുമുഴന്നിടുന്നുതേ.
കപടമാകവേദകുന്ന ചിത്തമാ-
ണ് പാരകൈതുകം കലൻ ഞാനഹോ
പരമേശൻതന്റെ തിരുമുമ്പിലെത്താൻ
വരുന്നതെന്നെനിക്കിനി യോഗമോത്തായ്!
എവിടെ നിന്നുണ്ടു പ്രഭുവാമീശനെ-
ന്നിവിടെയുള്ളവർ മദീയശത്രുക്കൾ
പതിവായ് ചോദിക്കും മൊഴികൾ കേൾക്കുമ്പോ-
ളതീവ ഭൂവിച്ചു കരയുന്നു ഞാനും.

മിഴിജലംകൊണ്ടു നന്നത്തതിനെൻ ദേഹം
 മുഴുവൻമിപ്പോളതുനിമിത്തമായ്,
 സ്തുതിശബ്ദങ്ങളും മുഴക്കിപ്പണ്ടു ഞാൻ
 മുദിതചിത്തനായ് ജനങ്ങളോടൊത്തു
 പ്രതിദിനം ദേവാലയത്തിൽ പോകുന്ന-
 തിതുസമയമെൻ മനസി തോന്നുന്നു.
 കഴിഞ്ഞതോരോന്നു നൂരണയിലെയ്തും
 പൊഴുതു മൽചിത്തം തകൻപോകുന്നു.
 ഇളകുന്നു മമ മനസ്സു വല്ലാതെ
 തളൻപോകുന്നു ചില സമയത്തിൽ.
 പരവശഭാവം കലൻ ചിത്തത്തി-
 ന്നൊരു ലേശം മോദം ഭവിച്ചിടുന്നില്ല.
 ഇനിയുമീശ്വരസവിധം പ്രാപിച്ചു
 വണങ്ങിയീശനെ പ്രസാദിപ്പിച്ചെന്നായ്
 മദിയമാനസം പ്രസന്നമായ് തീര-
 മതേവരെയ്ക്കുമീ നിലയ്ക്കുതാൻ നില്ക്കും.
 മുഖപ്രസാദവും മനഃപ്രസാദവും
 ഭഗവാൻതാൻതന്നെയെനിക്കു. തന്നിടും.
 അതേവരെയ്ക്കുമെവ് ഭഗവാനെത്തന്നെ
 സ്തുതിച്ചുകൊള്ളുന്നേൻ പരമഭക്തനായ്.
 അടിയനീശ്വരനൂരണയ്ക്കായ്ക്കൊണ്ടു
 തുടങ്ങുംവേളയിലിളകുന്നു ചിത്തം.
 എവിടത്തിലൊക്കെറ്റമിച്ചു ഞാൻ മുമ്പ-
 മവിടെവെച്ചല്ലാം ഭവാനെല്പാനിപ്പേൻ.
 കൃപാസിന്ധു മമ പ്രഭുവാമീശ്വര-
 നപദേശമായിപ്പകൽ മുഴുവനും

തദന്തികത്തിങ്കൽ വസിക്കുമെന്നോടു
 മൂവാഴ് കപ്പിക്കും പലവിധത്തിലും
 അതിന്നു ഞാൻ രാത്രിസമയമാകുമ്പോൾ
 സ്തുതിഗാനം ശ്രോത്രപ്രിയമാകുവണ്ണം
 മൂവാഴ്ത്തൊടും നടത്തിയീശപര-
 നതീവസനോഷം വളത്തിടും നിത്യം.
 എനിക്കു ജീവനെത്തന്ന ദൈവത്തെ
 മനസി നിശ്ചലം സ്മരിച്ചു ഞാനഹോ
 കരിങ്കല്പാകമിപ്പരമേശൻതന്നെ-
 കുറിച്ചുപേക്ഷകൾ പലതും ചെയ്യുന്നേൻ..
 തവഭക്തനായി മരുവീട്ടുമെന്നെ-
 യവിട്ടുൻ തീരെ മറന്നുപോയിരോ?
 ഭവാനെക്കാണാതെ പരിഭ്രമിച്ചു ഞാ-
 നേവിടെയൊക്കെയോ നടന്നുഴലുന്നു.
 ഏവിടെ നിന്നടെ പ്രഭുവെന്നിങ്ങിനെ
 ദിവാനിശം മമ വിരോധികൾ വന്നു
 പരന്നുമായ് ചോദ്യം തുടങ്ങിവേ ദേഹം
 ഞെരിഞ്ഞു ഖിന്നനായുഴലുന്നേനഹം.
 ഇവണ്ണമീശപരൻ കൃപാനിലയനൻ
 ശ്രവിച്ചിടുംവിധം പലതും പ്രാർത്ഥിക്കും.
 മദീയ ചിത്തമേ! തളന്നിടേണ്ട നീ
 സദാപി ദൈവത്തെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടാലും.
 പ്രസാദിച്ചീശപരനെനിക്കു മാനസ-
 പ്രസാദവും മുഖപ്രസാദവും നൽകും.
 മദീയമാനസം തെളിഞ്ഞിടുംവരെ
 സ്തുതിക്കുമീശനെക്കുറിച്ചു ഞാൻ സദാ.

മരസ്സോത്രഗാനം ശ്രവിച്ചീശൻ താനും
സമസ്തമംഗളമെന്നിക്കുനൽകിടും.

പത്താമദ്ധ്യായം

പ്രസംഗോപദേശം

(അനുഷ്ടുപ്പ്)

ഭിന്നമാനസരാകുന്ന
മാനഷന്മാരശേഷവും
ഉൽകൃഷ്ടരായ് ഭവിക്കുന്നു
സ്വർഗ്ഗരാജ്യമവർക്കുതാൻ.

അത്തൽപൂണ്ടു തളന്നുള്ള
ചിത്തവൃത്തികളായവർ
കേമന്മാരായ് ഭവിക്കുന്നു
ഭൂമിയിൽ സർവ്വകാലവും.

എന്തുകൊണ്ടെന്നു ചൊല്ലീടാം
ശാന്തരായ് തീരുമായവർ
ശാന്തിയുണ്ടാകിലല്ലാതെ
സന്താപശമനം വരാ.

മുഴുസപദോപമാന്നാരി-
ക്ഷിതിയിൽ പെരുമാറുവോൻ

പൂജനായ് തീരുമാമർത്ത്യൻ
ത്യാജനല്ലൊരുലേശവും.

ഭൂവാകവേദവൽത്തന്റെ
കൈവശത്തിങ്കലായ്തും.
ധർമ്മായ് കിട്ടുന്നതെ
ഗർമ്മാൻ ഭജിക്കുവാൻ.

തന്മസ്തികലാഗിക്ക-
മമ്മനുഷ്യാനപാപനാം.
ധർമ്മകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാനായ്
നിർമ്മായം ഓഹമാർഗ്ഗവൻ.

നിർമ്മലാത്മാക്കളായ്നിൽ-
മിമ്മന്നിൽ തൃപ്തരണവർ;
അഭിമാനമകന്നുള്ള
ശ്രമോനസരണവർ.

അതുകൊണ്ടായവർക്കുണ്ടാ-
മതിയായുള്ള നന്മയും.
കരുണാശീലരായ് മേവും
നന്മാർ ധന്യരേറവും.

പ്രഭുവർമീശപരൻതന്റെ
കൃപയ്ക്കായവരർഹരാം.
ശുദ്ധമാ ഏദയത്തോടും
വർത്തിക്കും മർത്യർ ധന്യരാം.

പരമേശ്വരനെക്കാണാൻ
തരംവരുമവർക്കുമാ.
പരസ്വരം പിണങ്ങിപ്പോ
നരന്മാരോടു ഭംഗിയായ്,

പറഞ്ഞിണക്കമന്യോന്യം
വരുത്തിടുന്ന മാനുഷർ
ഉൽകൃഷ്ടരെന്നു ചൊല്ലീടാൻ
തക്കോരാണവർ നിണ്ണയം.

അതിനുള്ള നിമിത്തത്തെ
കഥിക്കാം കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ
ശാന്തമാനസനാകുന്ന
സന്ധികാരിമനുഷ്യനെ

ദൈവത്തിൻ പുത്രനായെന്നാ-
യേവരും വിശ്വസിച്ചിടും
ധർമ്മദ്രോഹികളല്ലാതെ-
യിമ്മന്നികളെഴുന്നവർ,

മാന്യരാണായവർക്കുണ്ടാം
വന്ദ്യരും സാർവ്വരാജ്യവും.
മറ്റുള്ളവരിൽ നിന്നുണ്ടാ-
മേറ്റമാകുമുപദ്രവം,

ഞാൻ നിമിത്തം പലവിധം
നിന്ദയ്ക്കും നിങ്ങളർഹരാം.

പലതും നിങ്ങളെപ്പറ്റി
പലതും ചിത്തയോതിടും.

എന്നാലിതുകളെക്കൊണ്ടു
ധന്യരാകുന്നു നിങ്ങളും.
അതിൻ പ്രതിഫലം നിങ്ങൾ--
കുതിരില്ലാത്ത രീതിയിൽ,

സർഗ്ഗത്തിൽവെച്ചു നൽകീട്ടു-
മുൽകൃഷ്ടം പാരിതോഷികം;
അതിനാൽ നിങ്ങളുകാലം
കുതുകപൂണ്ടു വാഴുവിൻ.

അല്ലലൊട്ടും ഭവിക്കാതെ
യല്ലസിക്കുന്നിതേറ്റവും.
പണ്ടും പ്രവാചകന്മാരാ-
യുണ്ടായി മർത്യർ ഭൂമിയിൽ.

അന്നവർക്കും നിങ്ങളെപ്പോൽ
വന്നിരുന്നിതുപദ്രവം.

ഉപ്പെപ്രകാരമാവശ്യ-
മിപ്പാരിൽ ഭക്ഷണാത്മമായ്,

അപ്പോലെ നിങ്ങൾ ഭൂമിക്കു-
ള്ളപ്പാകുന്നിതു ശിഷ്യരെ!
ഏതുമട്ടെന്ന് ഞാൻ ചൊല്ലാം
കൈതവംവിട്ടു കേൾക്കുവിൻ.

കറവായ് വന്നിതുപ്പിൻറെ
ശരിയാം രസമെങ്കിലോ,
മുന്നേപ്പോൽ രസവത്താക്കാ-
നൊന്നുകൊണ്ടും കഴിഞ്ഞിടാ.

തെവസ്തുവിലും ചേർത്താൽ
ശരിയാവില്ലതോക്ടണം.
ഒന്നിന്നും നല്ലതല്ലാതെ
വന്നിതെന്നാകിലുപ്പിനെ,

വേണ്ടവേണ്ടെന്നുപേക്ഷിച്ചു
കൊണ്ടുപോയ്കളയും കുറുണം;
പാദങ്ങളാൽ ചൂവിട്ട്-
മതിനെപ്പിന്നെലേ വരും.

ആകാത്ത വസ്തുവെന്നാകിൽ
സപീകരിക്കില്ലാത്തതും;
അതിനാൽ നിങ്ങൾ നന്നാവാൻ
മതിയിൽ ചിന്തചെയ്യവിൻ.

ഇളക്കമററതാം ചിത്ത-
മുളവായ് വന്നുവെങ്കിലോ,
വിളക്കായ് തീർന്നിടും നിങ്ങൾ-
ളിളയിൽ സർവ്വകാലവും.

കുന്നിൻമുകളിലായ് തീർത്ത
മന്ദിരത്തെ മറയ്ക്കുവാൻ

എത്രതാൻ യത്നമാനാലും
ശക്തിയില്ലൊരുവർഷമേ.

പൊക്കത്തിൽ നില്ക്കും ഭവന-
മാർക്കും നേരിട്ടു കണ്ടിടാം.
ആക്കംകുറഞ്ഞതെന്നാലും
നീക്കമില്ലൊരു ലേശവും.

ദീപം കൊളുത്തിയെല്ലാത്തും
സ്ഥാപിച്ചിട്ടും ഗൃഹങ്ങളിൽ
എന്നാലതു മായുക്കളി-
ലാന്നിടീൽ ഫലമാവ്വരാ.

പൊക്കത്തിലുള്ളതാം സ്ഥാനേ
വയ്ക്കുന്ന ദീപമെങ്കിലോ
തൽപ്രകാശത്തിനാൽ ഗേഹ-
മെപ്പേരും തെളിവാന്നിടും.

മന്ദിരത്തിൽ വസിപ്പോക്കും
നന്നായ് കാണാം വെളിച്ചവും.
ഇതുപോൽ താൻ പ്രകാശിക്കും
മതിബോധമുദിക്കുകിൽ.

ഇളക്കമൊട്ടുമില്ലാത്ത
വിളക്കിൻ ദീപ്തിപോലവേ
പ്രകാശിക്കും ഭവാനാതം
സുഗുണശ്രേണിയ്ക്ക് പരം.

നിങ്ങൾതൻ ദിഷ്ടിയെല്ലാത-
മെന്നും കണ്ടിട്ടുമെപ്പൊഴും
പ്രശംസിച്ചിട്ടുമേ മർത്യർ
ഭൂതം സർവ്വമീശനെ.

“സ്നേഹിപ്പിൻ ബന്ധുവായോരെ,
ദ്രോഹിപ്പിൻ വൈരിയെസ്സോ”
ഏവം കർമ്മിപ്പതും നിങ്ങൾ-
ഭൂവതം കേട്ടതില്ലയോ?

എന്നാൽ ഞാനു ചൊല്ലുന്ന-
തിന്നതെന്നു ധരിക്കവിൻ
ദേവനിക്കും വൈരിയോടൊട്ടും
ദേവനും നിങ്ങൾക്കുദിക്കൊലാ.

ദ്രോഹിക്കും ശത്രുവെപ്പറ്റി
സ്നേഹമാണുള്ളിൽ വേണ്ടതും.
എത്രകണ്ടവർ നിങ്ങൾക്കു
ചേർത്തിടുന്നിതുപദ്രവം,

അത്രയും നിങ്ങളവരെ
മിത്രഭാവേനയോർക്കണം.
ശകാരികളും ജനത്തോടു
പകകാട്ടാതെ നിങ്ങളും

പകരം നിങ്ങളവരിൽ
സുഖാശംസകൾ ചെയ്യവിൻ.

നിന്ദിക്കുന്നവരെച്ചെന്നു
വന്ദിപ്പിൻ വിനയത്തോടും;

എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കു മേന്മേലിൽ
വന്നീടും സൽഗുണങ്ങളും.
ദേവോപദ്രവമത്യന്തം
ദ്രോഹബുദ്ധികലൻവർ

കൈകളാൽ ചെയ്തിടുന്നേര-
മാകലം തെല്ലമെന്നിയേ
പ്രാർത്ഥിപ്പിനവർതൻ ചിത്ത-
ശുദ്ധിയെച്ചേർത്തിടുംവിധം.

സാദരം ഭഗവാനോടു
ഭേദഭാവനയെന്നിയേ
മംഗലാത്മാക്കളായേവം
നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതാകിലോ,

എങ്ങും തടുവുകൂടാതെ
മംഗളം വന്നുചേർന്നീടും.
എന്നല്ല സർവ്വലോകങ്ങൾ-
ക്കുന്നായ്നിന്നീടുമീശ്വരൻ

കരുതും പുത്രരെന്നായി-
ത്തിരുവുള്ളത്തിൽ നിങ്ങളെ.
നല്ലതെന്നും ചിത്തയെന്നും
തെല്ലമേ ഭേദമെന്നിയേ

സൂര്യന്റെ രശ്മി സർവ്വ
പുരിപ്പിച്ചിട്ടുമാരിലും.
ധാർമികാധാർമികന്മാരിൽ
ശമമുണ്ടായതുംവിധം

വർഷിച്ചീടും ക്രമാപോലെ
ഹർഷം ലോകത്തിനേററീടും.
ശ്രുതിനാൽ നിങ്ങളീശന്റെ
ഹിതകാരികളായ്ക്കും

ചിംപസ്തപത്രമായ്തീരാൻ
നിശ്ശങ്കം വേലചെയ്യവിൻ.
അല്ലയോ ശിഷ്യരേ! നിങ്ങളു-
ള്ളൊരും കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ.

ബന്ധുക്കൾ നിങ്ങളെപ്പറ്റി
സദാതേ സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടവർ.
അങ്ങോട്ടും സ്നേഹമുൾക്കാമ്പിൽ
നിങ്ങളുൾക്കൊണ്ടിരിക്കിലോ

വിശേഷമതിനെപ്പറ്റി-
യശേഷം പാക്കിലില്ലയോ.
തങ്ങളിൽ സ്നേഹമാനോര-
യങ്ങോട്ടും മുഖർകൂടിയും

സ്നേഹിക്കുമതിനാലെന്തു
മാഹാത്മ്യം പാക്കിലുണ്ടതും?

സ്റ്റേം പാതയെഴുന്നോരെ
സ്റ്റേമിക്സിൽ ഫലമെന്തുവാൻ?

സമ്മാനമിതിനാലൊന്നും
നന്മയായ് കിട്ടുകില്ലേടോ!
ഭാതാക്കളോടു വാത്സല്യം
ചേതസ്സിലുളവായ് വരും.

അതും പ്രാലേണയെന്നല്ലാ-
തതിലെന്തുവിശേഷമാം.
ഗദ്യമിത്രങ്ങളെന്നുള്ള
വ്യത്യാസംവിട്ടു നിത്യമായ്

സമമായുള്ള സങ്കല്പം
സ്വപനസ്സിലഭിക്കണം.
സാധാരണജനത്തെപ്പോൽ
ദേവബലി ഭവിക്കുകിൽ,

മറയ്ക്ക മർത്യരേപ്പോലെ
കററക്കാമാണു നിങ്ങളും.
സർവ്വസിദ്ധികളും ചേർന്ന്
സർവ്വപരനകന്മാർ

സർവ്വ വ്യാപകനായിട്ടും
സർവ്വജ്ഞൻ തൻ ഗുണങ്ങളെ
ഒന്നൊന്നായ് നേടുവാൻ നിങ്ങളെ-
ഉന്മൂലം ശ്രദ്ധവയ്ക്കവിൻ.

എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കുമീശന്റെ
സന്നിധാനത്തിലെത്തിടാം.
തനിക്കുചിതകർമ്മങ്ങൾ
മനശ്ചാഞ്ചല്യമെന്നിയേ

സ്വയമ്നിഷ്ഠപുണ്ടേതു-
വിധവും നിങ്ങൾ ചെയ്യണം.
മറുജ്ഞ കൂട്ടർ കണ്ടീടും
മട്ടു ധർമ്മങ്ങളൊന്നുമേ

പുരമേവമു ചെയ്തിടാൻ
കരുതീതെല്ലവും;
എന്നാലീശ്വരദത്തങ്ങൾ-
ഉൊന്നും നിങ്ങൾക്കു കിട്ടിടാ;
നന്നായ് വരികയില്ലെന്ന-
ല്ലാനീടും ദുഃഖമേററവും.
കുഷ്ഠമുതലൊക്കെത്തരായ് മേവും
മർത്യന്മാർക്കെന്നമാദരാൽ

ആവുപോലെ കൊടുക്കുന്ന-
തേവർക്കും മംഗളപ്രദം.
അന്യന്മാർ പലതും ചൊല്ലി-
ത്തന്നെപ്പാരം പുകഴ്ത്തിടും,

എന്നോത്തു ചിലർ മാർഗ്ഗത്തിൽ
തന്നെവരുന്നമേകിടും.

അതുപോലഭിമാനത്തിൽ
കൊതിപൂണ്ടയി നിങ്ങളും

പരസ്യമായ് ഭിക്ഷനൽകാൻ
കരുതീടരുതല്ലവു.
അന്നദാതാവെന്നപേരു
തന്നെത്താനേ ലഭിക്കുവാൻ

മുന്നിൽവെച്ചു മുഴക്കൊല്ല
നന്നായ് കാമളനിസ്ഥനും;
നീചബലികളെന്തെല്ലാം
വ്യാജമായ് കാട്ടുമായത്
ആചാരമായ് നിനച്ചീടിൽ
സ്വാചാരത്തിനു ഭംഗമാ.
വിപരീതമനസ്സുള്ള
കപടം പൂണ്ട മാനുഷൻ

അഭിമാനത്തിനായ് ചെയ്യും
ശുഭകർമ്മഫലങ്ങളെ
മുന്നേയവർക്കു സിദ്ധിച്ചി-
തെന്നു ഞാൻ സത്യമോതിടാം.

എന്നാലാതം ധരിക്കാതെ
തന്നേ ദാനങ്ങൾചെയ്യണം.
അന്നമത്ഥികളായുള്ള
വിന്നന്മാർക്കു കൊടുക്കുവാൻ

സാദരം നിങ്ങൾ ഭാവി-
 ലോതീടാ വേണ്ടതദ്യ ഞാൻ,
 വലംകൈകൊണ്ടു ഭിക്ഷാനാ
 കലിതാമോദമേകണം;

എന്നാലായതിടം കയ്യ-
 തന്നേ ബോധിച്ചുപോകൊലാ
 ആവിധം ഗോപ്യമാം മട്ടി
 ലേവഴ്ന്നു ചെയ്തു ദാനവും.

ദാനമേവം ചെയ്തിതെന്നാൽ
 മാനസം ശുദ്ധമാം വരും.
 സമഭാവനയോടൊത്ത്
 വിമലം ദാനമിങ്ങിനെ

ചെയ്തിലോ സമദർശിതപം
 ലോകേ നിങ്ങൾക്കു സിദ്ധമാം.
 അപ്രമേയപ്രകാശത്തെ-
 ചിത്പഥമാൻ പരമേശ്വരൻ

അപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു നൽകിട്ട-
 മല്ലം സന്ദേഹമില്ലിതിൽ
 നിങ്ങൾക്കു സൽപ്രകാശത്തെ
 മംഗളപ്രദനീശ്വരൻ

തന്നീടിലപ്പോൾ വന്ദിച്ചു
 നന്നായ് പ്രാർത്ഥിച്ചിടേണ്ടതാം.

പരക്കെയന്യർ കേട്ടീടാൻ
പരം മോഹമിയന്നവർ

കൈതവാചാരർ മർത്യന്മാർ
ചെയ്തീടുംപോലെ ചെയ്തോലാ.
പലതംകൂടി വർത്തിക്കും
വലതായ സദസ്സിലും

പല മാർഗ്ഗങ്ങളൊന്നിക്കും
സ്ഥലത്തിലുമതേവിധം
പരസ്യമാം ദിക്കിൽവെച്ചു
പരന്മാർ കേട്ടീടുംവിധം

പ്രാതർമിച്ഛീടാൻ തുടങ്ങീടിൻ
ബുദ്ധിഭോഷമകപ്പെടും.
അമ്മട്ടാതം ശ്രവിച്ചീട-
മാമ്മാറീശ പരകീർത്തനം

ചെയ്തീടും വ്യാജശീലന്മാ-
ർക്കേതും ഗുണമുദിച്ചിടാ.
അമ്മനുഷ്ഠിക്കിതിനുള്ള
സമ്മാനം കിട്ടി നിണ്ണയം,

എന്നു ഞാൻ സത്യമായ്തന്നെ
യിന്നു നിങ്ങളോടോതിടാം,
പ്രാതർമിച്ഛാനായ് തുടങ്ങുമ്പോൾ
പ്രത്യേകം വേണ്ടതോതിടാം.

പത്തനത്തിന്റെയുള്ളിൽ പോയ്
 പ്രാത്ഥിച്ചിടേണമേകനായ് ;
 ആരും വരാതിരിപ്പാനായ്
 ദപാരങ്ങളെയടയ്ക്കണം.

സൈപര, മേകാകിയായ് നിന്നു
 പാരം കേന്ദ്രാസനേപിതം
 സമദൃഷ്ടാകമീശപരന്റെ
 വിമലാകൃതിയെ സ്വയം

ചിത്തേ ചിന്തിച്ചു ഗാനത്തിൽ
 പ്രാത്ഥിക്കേണം യഥാവിധി.
 ചൊല്ലീടും പ്രാത്ഥനാഗാനം
 തുല്യദൃഷ്ടാകമീശപരൻ

കേട്ടു നിങ്ങൾക്കു നൽകീടും
 തുഷ്ടനായ് സൽപ്രകാശവും.
 പ്രാത്ഥനാസമയത്തിങ്കൽ
 മിത്യാലാപം നിഷിദ്ധമാം.

പിന്നെയും പിന്നെയും വാക്യ-
 മൊന്നുമാരോടമോതൊലാ.
 ചോദ്യമാരെങ്കിലും ചെയ്യി-
 ലത്തരം ചൊൽകിൽ നിന്ദ്യമാം.

ചോദ്യമേറെച്ചെയ്തവെന്ന്
 സിലിപ്പിം മറുഭാഷണം.

എന്നുള്ള ചിന്തയാ പോലും
പിന്നെയും ചെയ്തിടം ജനം.

എന്നാകിലവരെപ്പോലെ
യൊന്നുമാകേണ്ട നിങ്ങളും;
ഒന്നു താനുരിയാടാതെ
നിന്നു കീർത്തിച്ചു കൊള്ളണം.

എന്തുദേശിച്ചുവോ നിങ്ങൾ
ശാന്തരായ് പരമേശനെ
പ്രാർത്ഥിച്ചീടുന്നി, തക്കായ്
പ്രാർത്ഥിച്ചീടുന്നമുന്നമേ
സർവ്വജ്ഞതാം കലന്നീടും
സർവ്വേശ്വരനറിഞ്ഞിടും.
അതിനാൽ നിങ്ങളുമ്മട്ടിൽ
സ്തുതിപ്പിൻ പരമേശനെ:—

പരമേശ്വര! ദീനന്മാ-
ക്കൊരുബന്ധോ കൃപാനിധേ!
കരുണാപൂർണ്ണനായ് ഞങ്ങൾ-
ക്കരുളീടുക മംഗളം.

ഞങ്ങൾക്കു തിരുനാമങ്ങൾ
മംഗളം ചേർക്കണം സദാ.
അങ്ങു സർവ്വജ്ഞനാകുന്നു
ഞങ്ങളോ മുഖമുഖികൾ.

നാകവും ഭൂമിയും മററു
ലോകങ്ങളുമൊരേവിധം
താവകാജ്ഞയ്ക്കു കീഴായി
ഭൈരവമേ! നില്പു സർവ്വദാ.

നല്ലതാം ഭക്ഷണം ഞങ്ങൾ-
ക്കെല്ലായ്ക്കോഴും തരേണമേ.
അല്ലലെല്ലാമകന്നീടാൻ
സോല്ലാസം കനിയേണമേ.

വൈരം നിമിത്തം ഞങ്ങൾക്കു
പാപമാകുമുപദ്രവം
ചേർത്ത വൈരികളോടായി-
ട്ടുത്ഥിക്കാം മാപ്പു ഞങ്ങളും.

അപരാധങ്ങളീ ഞങ്ങൾ
കൃപാലോ! ചെയ്തതൊക്കെയും
ക്ഷമിച്ചു മാപ്പു ഞങ്ങൾക്കു
വിമലാത്മൻ! തരേണമേ.

പരീക്ഷിക്കുകവേണ്ടാട്ടു-
മറിവില്ലാത്ത ഞങ്ങളെ
ദരാശ ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായി
വരുന്നതുമകററണം.

പരാക്രമപ്രതാപങ്ങൾ
പരമേശ്വര! താവകം

യുഗേ യുഗേ ഭവിക്കുന്നു
ജഗത്തിൻ രക്ഷണത്തിനായ്.

ഏവം സ്തുതിപ്പിനെന്നാകിൽ
കൈവരും സർവ്വകാമവും.
ദൈവം നിങ്ങൾക്കു പ്രത്യക്ഷ-
ഭാവം തന്നീടുമോക്ഷവിൻ.

എത്രതാനപരാധങ്ങൾ
മർത്ത്യർ ചെയ്യുന്നതാകിലും
ക്ഷമിപ്പിൻ നിങ്ങളവയെ
ക്ഷമാശീലതപമാണ്ഘോ.

എന്നാൽ നിങ്ങളെ കുറ്റങ്ങൾ
നിണ്ണയം പരമേശ്വരൻ
പൊറുത്തു മാപ്പു നിങ്ങൾക്കു
തരുമെന്നു ഗ്രഹിക്കുവിൻ.

അന്യരോടു വോന്മാക്കു
വന്നീടാ ക്ഷമയെങ്കിലോ
നിങ്ങളോടും ക്ഷമിക്കില്ല.
മംഗളാത്മകനീശ്വരൻ.

വലുതായ പഴുക്കുട്ടം
കലന്നീടുന്ന ഭൂമിയിൽ
പലമില്ലാതെ നിക്ഷേപ-
കലശങ്ങളെ വയ്ക്കാലാ.

നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സ്തമ്പം
 ചിത്രവയ്ക്കുന്നൊരാളാണെന്നും
 ചിതലും പഴുവും തിന്ന
 പതിവായ് നാശമാണിടും.

എന്നല്ല പിന്നെക്കുളന്മാർ
 വന്ന ഭിത്തിയുരുന്നഹോ
 മോഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപായീടും
 കെട്ടിവെച്ചുളൊരാളാണെന്നും.

അത്യാശ ധനമാർജ്ജിപ്പാൻ
 ചിത്തത്തിങ്കൽ ഭവിക്കാലോ;
 ഉള്ളതില്ലാതെയാക്കാനും -
 മുളളിൽ ചിന്തിച്ചിടേണ്ടഹേ.

സ്വന്തം കാര്യത്തിനായ്ക്കൊണ്ടു
 സന്തോഷിച്ചു ധനാർജ്ജനം
 സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിങ്ങൾ ചെയ്യേണ
 സൽഗതിക്കതു ഫേതുവാം.

സ്വർഗ്ഗത്തിലില്ല ചിതലും
 വർത്തനം പഴുക്കും
 അസ്ഥലേ കൂട്ടിവെച്ചീടും
 വിത്തത്തിന്നില്ല നാശവും.

കത്തിപ്പൊളിച്ചു ചോരന്മാർ
 വിത്തമുള്ളതു സമൃദ്ധം.

മോഷ്ടിച്ചുണ്ടുകപോകില്ല
തിട്ടമായിട്ടു മന്ഥലേ.

എങ്ങു സമ്പത്തൊക്കെട്ടി
നീങ്ങും വയ്ക്കുന്നു നിത്യവും,
അങ്ങുതന്നെ മനസ്സേതും
ഭംഗം കൂടാതെ നിലക്കുമേ.

കളേബരത്തിന്നു നല്ല
വിളക്കാകുന്നു കണ്ണുകൾ;
ശരീരത്തിൽ പ്രകാശത്തെ
വരുത്തിട്ടു കണ്ണുകൾ.

ഇതളായ് തീന്നു കണ്ണെന്നു
വരികിൽ ദേഹമാകവേ
ഇതണ്ടതായ് ഭവിച്ചീടും
പരന്നിടയ്ക്കു പാത്രമായ്.

എത്രകണ്ടും സൽപ്രകാശം
നേത്രങ്ങൾക്കുണ്ടുവെങ്കിലോ
അത്രത്തോളം പ്രകാശത്തോ-
ടൊത്തതാകും ശരീരവും.

ഉൾക്കണ്ണിലുള്ള തേജസ്സാ-
ണെക്കാലത്തും പ്രകാശം;
അക്കണ്ണിൽ തിമിരം വല്ലാ-
തെറുകിലോ ദുർഘടം പരം.

ഉൾബോധമായ തേജസ്സി-
 നെപ്പോൾ നാശം ഭവിച്ചതും,
 അപ്പോൾ മുതൽക്കു തൻജനം
 നിഷ്പലപ്രായമായിരേ.

രണ്ടുപേർ യജമാനന്മാ-
 രണ്ടെന്നാലിരുപേരെയും
 തുല്യമായ് തൃപ്തരാക്കീടാ-
 നില്ലശക്തിയൊരുത്തനും.

ഒരാളെണ്ണുമാനിക്കിൽ
 വരുമന്യനു കോപവും;
 ഇരുപേരോടുമൊരുപോൽ
 പെരുമാറാൻ പ്രഭാസമാം.

ദൈവത്തേയും ധനത്തേയും
 ഭാവനാഭേദമെന്നിയെ
 സേവിച്ചുസമമാക്കീടാൻ
 ഭാവിച്ചീടേണ്ടതുത്തരം.

നിനയ്ക്കില്ലീശനെച്ചിത്തേ
 ധനാവർദ്ധിച്ചുവെങ്കിലോ;
 വിശ്വസിക്കില്ല വിത്തത്തെ
 യീശ്വരസ്തുതിയുളളവൻ.

അതിനാൽ നിങ്ങളോടുകൂ
 ക്രമിച്ചീടുന്നു ഞാൻ സ്വയം

മതിയിൽ ബോധമില്ലാതെ
പതറീടേണ്ട തെല്ലുമേ.

ജീവസംരക്ഷണം ചെയ്തു
മേവീടാൻ വേണ്ടി നിങ്ങളും.
“എന്തുവാൻ ഭക്ഷണം ചെയ്ത് വ-
തെന്തു ഞങ്ങൾ കൂടിപ്പതും;

ഗാത്രസംരക്ഷണത്തിനു
വസ്യമെന്തു ധരിപ്പതും”
ഇത്യാദിചിന്തയാലൊട്ട-
മത്തൽ കൂടാതിരിക്കുവിൻ.

ഭക്ഷണത്തികലാന്നീടു-
മിച്ഛുന്നല്ല തെല്ലുമേ,
കേവലം ഭക്ഷണത്തേക്കാൾ
ജീവനൽകൃഷ്ണനേറവും.

വസ്യത്തേക്കാളു മത്സ്യത്തം
ഗാത്രം മാഹാത്മ്യമുള്ളതാം;
വസ്യമെന്തു ധരിച്ചാലും
ഗാത്രത്തിന്നില്ല ഭോഷവും.

ആഹാര വസ്യാദികളിൽ
മോഹം പരമുദിപ്പതും
ഭേദാഭിമാനം കൊണ്ടാണെ-
ന്നാഹന്ത കരുതീടുവിൻ.

ആകാശത്തേക്കു നോക്കിയിൽ
പോകും പക്ഷികൾക്കുള്ള
കാണാം നിങ്ങൾക്കുവെണ്ണാനും
കാണില്ലതാഴെ ഭക്ഷണം.

ഭക്ഷണംചെയ്തു ദേഹത്തെ
രക്ഷിക്കേണം വിശേഷമായ്,
എന്നുള്ള ചിന്തകൊണ്ടൊന്നും
തന്നെ ചെയ്യില്ല പക്ഷികൾ.

വിതച്ചു നെല്ലും പയറും
മുതലായുള്ള ധാന്യവും
പക്ഷികളുടെയടുത്തു
സൂക്ഷിക്കുന്നില്ലാരേടവും.

ദിവസംതോറുമൊര-
മവയ്ക്കും കിട്ടുകില്ലയോ?
ഭുവനേശ്വരനാം ദൈവ-
മവശ്യം വേണ്ടതേകിട്ടും.

സർവ്വേശ്വരൻ തന്നെ നിത്യം
സർവ്വേയം യഥാവിധി
രക്ഷിച്ചാനാദികർത്താവായ്
നിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നതോർക്കവിൻ.

വിചാരശൂന്യരായ്തന്നെ
വിചാരിക്കുന്നു പക്ഷികൾ;

അറിവുള്ളവരല്ലെന്നോ
നന്മാർ പക്ഷിയിൽ പരം?

ദീപ്തചിന്തകളെക്കൊണ്ടു
ദീപ്തം കയ്യിനു കൂടുമോ?
ദീപ്തായസ്സു കുറപ്പാനും
ദേവാപ്തിക്കുമിദമതി.

ധീമാന്യംവിട്ടു കണ്ടാലും
താമരക്കുളമാമിതിൽ
കേമമായ്നിന്നു ശോഭിച്ചു
താമരച്ചെടി പരമായ്.

ശ്രമമേല്ക്കാതെ തന്നെത്താൻ
കമലങ്ങൾ യഥാക്രമം
ഉണ്ടായ്വളൻ ശോഭിച്ചു
കണ്ടാൽ ചാരുതരങ്ങളായ്.

നൃൽക്കാരതെന്നെ നൃലുണ്ടായ്
നിൽക്കുന്ന പുഷ്പരങ്ങളിൽ,
നീക്കമില്ല സുമങ്ങൾക്കും
വായ്ക്കുന്ന ശോഭയേററവും.

അതിനാൽ ചൊല്ലിടുന്നേൻ ഞാൻ
മതിബോധം വളർത്തുവാൻ
മതിമാനാം സലോമാഖ്യ
ക്ഷിതിനാഥൻ പ്രതാപവാൻ.

ഇതിൽവെച്ചൊന്നിനംകൂടെ-
സ്തദശം ചൊല്ലുവാൻ വിധം
സൗന്ദര്യമാന്നിരുന്നില്ല-
യെന്നതിന്നില്ല സംശയം.

കണ്ണിനാനന്ദമുണ്ടാക്കും-
വണ്ണം നിൽക്കുന്ന പല്ലകൾ
കാണുന്നിതദ്യ നാളെക്ക
കാണില്ലാ ചാമ്പലായിടം.

ആരാണിപ്പല്ലകൾക്കേവം
ചാരുതപം ചേർപ്പതോക്കുകിൽ,
അദ്വൈതത്തെപ്പകർത്തണം
ഏറ്റുമായേതുനേരവും.

ഈശ്വരകൽ തെല്ലുപോലും
വിശ്വസിക്കാത്തകാരണം
ചിന്തയാ നിങ്ങളും പാരം
സന്താപത്തെ.ബുദ്ധിപ്പതേ.

“എന്തു ഭക്ഷിച്ചിടം ഞങ്ങൾ-
ഉള്ളവസ്രം ധരിപ്പതും,
എങ്ങോട്ടുപോക”മെന്നേവം
തിങ്ങുന്ന പല ചിന്തകൾ.

പെരുത്ത ചിന്തയാ നിങ്ങൾ
പരം ക്ലേശിച്ചു വാഴുകിലോ

അന്യന്മാർ നിങ്ങളെപ്പറ്റി
നിന്ദിച്ചീടുമസംഗതം.

ഭക്ഷണാദികളെപ്പറ്റി
വാഞ്ചിച്ച്ീടേണ്ട തെല്ലുമേ;
സൂക്ഷ്മജ്ഞാനീശപരൻതന്നെ
രക്ഷിച്ചീടുന്നു സർവ്വവും.

അത്യാവശ്യകമായുള്ള
വസ്തുവെന്തൊക്കെയെന്നതും
കൃത്യമായറിയും ദൈവം
നിത്യം നിങ്ങളുൾക്കു നൽകിടും.

ഇരഗപരൻ തന്നെയത്രയും
വിശ്വസിച്ചു ഭജിക്കുകിൽ
രക്ഷിക്കും നിങ്ങളെപ്പൂർവ്വ-
രക്ഷകൻ പരമേശ്വരൻ.

വരുംകാല്യന്തെയുൾക്കാമ്പിൽ
കരുതീടരുതപ്പവും
നടക്കുന്നതുതാൻമാത്രം
സ്വപ്നം ചിന്തിച്ചുകൊള്ളണം.

അന്നന്നു വേണ്ടതാം കാര്യ-
മെന്നിയേ നിങ്ങളാരുമേ
നാളതെക്കാര്യമോക്കാതെ
കാലംപോക്കുന്നതുതമം.

ഭൂതഭാവികളെപ്പറ്റി-
 ചേതസ്സികൽ സ്മരിക്കുകിൽ
 ഖേദമല്ലാതെയുണ്ടാവി-
 ല്ലേതവർക്കുമസംശയം.

പതിനൊന്നാമദ്ധ്യായം

ധർമ്മശാസനം

(കാകളി)

മാതാപിതാമഹേന്ദ്രപുത്രന്മാരുടെ സപി-
 മർത്വപത്രം പ്രഭു സൽകൃപാവാരിധി
 ചിത്തനെന്മലും കലർന്നുള്ള തൻ സർവ്വ-
 ഭൂതജനങ്ങളോടൊത്തിങ്ങു വന്നിടും.
 സ്വപ്രതാപത്തൊട്ടും രാജസിംഹാസനേ
 സൽപ്രഭു ചെന്നിരുന്നെല്ലാരെയും തദാ
 ഒന്നിച്ചു മുനിൽ വരുവാൻ നിയോഗിക്കു-
 മന്നേരമേവരും ചെല്ലും തദന്തികേ.
 കോലാട്, ചെമ്മരിയാടെന്ന ഭേദങ്ങൾ
 കോലുന്ന തന്നുടെ മേഘസംഘത്തിനെ
 രണ്ടുഭാഗങ്ങളായ് നിർത്തിടുമാടിനെ-
 ക്കൊണ്ടു നടക്കുമിടയനായുള്ളവൻ.
 എന്നതുപോലവേ തന്നുടെ മുന്നിലായ്
 ചെന്നു നിന്നീടും ജനങ്ങളേയും തദാ.

രണ്ടുഭാഗങ്ങളായ് നില്ക്കുവാൻ കല്പിച്ചു
 കൊണ്ടിടുമല്ലോ മനുഷ്യപുത്രൻ സ്വയം.
 വാമഭാഗത്തും, വലത്തുഭാഗത്തുമാ-
 താമഹാസംഘത്തെ രണ്ടാക്കിനിർത്തുമേ.
 ചൊല്ലാം വലംഭാഗസംസ്ഥരോടായ്ക്കൊണ്ടു
 കല്പനാചിട്ടന്ന രാജാചന്ദനന്ദം;
 ലോകപിതാവാകമീശപരൻ നിങ്ങൾക്കു
 നൽകിയിരിക്കുന്നു വേണ്ടതു സർവ്വവും.
 എന്നു ലോകങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചിതീശപരൻ
 ധന്യരാം നിങ്ങളെയൊവശ്യമായ് സ്വയം.
 അന്നേമുതൽക്കുതാൻ നിങ്ങൾക്കു കൈവശം-
 മാൻള്ള രാജ്യത്തെ വന്നു വാങ്ങിക്കുവിൻ.
 ഈശപരൻതന്നെക്കുറിച്ചു പരമാത്മ-
 വിശ്വാസഭക്തികളുളേർകൾ നിങ്ങളും
 ഈശപരനുഗ്രഹപാത്രങ്ങളാകുന്നു
 വിശ്വപത്തിലെന്നതുമോത്തുകൊണ്ടിടുവിൻ.
 ക്ഷുത്തിനാലാത്തനായ് ഞാനിരുന്നീടവേ
 ചിത്തസംസ്കാരം കലൻള്ള നിങ്ങളും
 പശ്യമാം ഭക്ഷണം തന്നെനിക്കുൾപ്രീതി
 ചേർത്തുകൊണ്ടീടിനാരേററവും ഭക്തരായ്.
 ഭാഹമുള്ളപ്പോൾ പരിശുദ്ധമാം ജലം
 ഭാഹശാന്തിക്കായെന്നിക്കു തന്നീടിനാൻ.
 വസുമില്ലാതെ ഞാൻ നഗ്നനായ് വാഴ്കവേ
 വസ്രങ്ങൾ നിങ്ങളെനിക്കു തന്നീടിനാൻ.
 എന്നെയതിഥിയായ് കൈക്കൊണ്ടുനിങ്ങളും
 മാന്യമാം മട്ടിലുപചരിച്ചീടിനാൻ.

രോഗിയായ് ഞാനോ കിടക്കും സമയത്തു
 രോഗസ്ഥിതികളെക്കണ്ടിത്തീർത്താൻ
 പാരം കൃപാലക്ഷ്യം ഉറപ്പായി നിങ്ങളെ
 ചാരത്തുവന്നു സമാധാനമോതിനാൻ.
 ഞാനപരായിയായിട്ടു തടവിക്കൽ
 വാണീടവേ മമ കാൽക്കളെക്കൊണ്ടും
 വേണ്ടുന്നപോലവേയന്നേ പക്ഷണം ചെയ്തു -
 കൊണ്ടിതു നിങ്ങളുമെന്നിൽ കനിവൊടും.
 ആകയാൽ നിങ്ങളുമീശ്വരസമ്മത -
 രാകുന്ന മാനുരാകുന്ന ജനങ്ങളേ!
 കല്പനാറാകൃഷ്ടരേഖം ശ്രവിക്കയാ -
 ലപ്പോളവരുമവനോടു ചൊല്ലിടും.
 സ്വാമിൻ! പ്രഭോ ഞങ്ങളെയൊക്കെയും പകാര -
 മ്മട്ട ചെയ്തതായ് കല്പിച്ചതില്ലയോ?
 എന്നാലിതേവിധമെല്ലാം പ്രവർത്തിച്ച -
 തെന്നെന്തെങ്ങൊക്കെത്തുകൂടാ വിഭോ!
 ആത്മജനങ്ങൾക്കു ബന്ധുവാകും ഭവാൻ
 ക്ഷുത്തിനാൽ പാരം പരവശനായതും
 ഭക്ഷണം ഞങ്ങളുവിയെയ്ക്കു തന്നിട്ടു
 രക്ഷിച്ചതും പാക്കിലേതൊരു കാലമാം.
 കാരാഗൃഹത്തിൽ കിടന്നു ഭുജിക്കുന്ന
 നേരം സമാധാനവാക്യങ്ങൾ ചൊല്ലുവാൻ
 ഇയ്യളളവരെന്നവന്നിതെന്നുള്ളതും
 പൊയ്യല്ല ഞങ്ങളൊക്കെത്തുകൂടാ ദൃഢം.
 രോഗംനിമിത്തം പലവിധമായീട്ടു -
 മാഗ്സിനാലേ കുഴങ്ങീട്ടുമങ്ങയെ

കാണുവാനായ്ക്കൊണ്ടു വന്നതെന്നാകുന്നു
 നൂനമറിയില്ല ഞങ്ങൾക്കിതൊന്നുമേ.
 പിന്നെ വിവസ്ത്രനായ് നഗ്നനായ് വാഴ് കവേ.
 തന്നിതു ഞങ്ങളേ വസ്ത്രമെന്നുള്ളതും
 നിന്തിരുവുള്ളം കനിഞ്ഞരുളിച്ചെയ്ത-
 തെന്തൊരു വിസ്തൃതമെന്നാണിതൊക്കെയും.
 രാജാവു ഞങ്ങൾക്കവിടുന്നു സർവ്വ
 പൂജനീയൻ സൃഷ്ടുതുല്യപ്രതാപവാൻ.
 എന്തുപകാരമീയേഴകളാം ഞങ്ങൾ
 ഫന്ത ചെയ്തിടുവാൻ ശക്തരാകുന്നതും!
 എന്നാലനുഗ്രഹബുദ്ധ്യോ ഭവാനു ചൊന്ന-
 തെന്നുതന്നെ ഞങ്ങളോർക്കുന്നു മാനസേ.
 മാനുരാം ധാർമികരേവം കഥിക്കവേ
 പിന്നെ രാജാവുമവരോടു ചൊല്ലിടും.
 ഈ വന്നുനില്ക്കുമെൻ സോദരന്മാരിവ-
 രേവരും ഭൂഷാഭരണസമ്പന്നരിലും
 ശ്രേഷ്ഠരാം നിങ്ങളിവരിലെ:രാജെയും
 ഭൂഷണേന്നോർത്തിടുപദ്രവിച്ചീടൊലാം.
 ഏതെങ്കിലുംവിധമുള്ളൊരുപദ്രവം
 ചെയ്തിലിവരിലൊരുത്തനോടെങ്കിലും
 എന്നെബ് ഭവാനാരുപദ്രവിക്കുംവിധ-
 തെന്നുതന്നെ ഞാൻ കരുതുമെന്നോർക്കുവിൻ.
 ചെയ്തതല്ലെങ്കിലുമെന്തൊക്കെയെന്നോടു
 ചെയ്തതായ് നിങ്ങളോടല്ല ഞാൻ ചൊന്നതും.
 കൈതവംകൂടാതെ നിങ്ങളിവരോടു
 ചെയ്തുകൊള്ളേണമെന്നാണിപ്പറഞ്ഞതും.

പിന്നീട് ഓഗവർത്തികളാകുന്ന
 ദുന്യശാലികളോടു ചൊല്ലിയിടാനാൻ—
 പാപികളേ! നിങ്ങളേവരുമീശപര-
 കോപശാപങ്ങൾക്കു പാത്രങ്ങളായവർ
 മൂന്നിൽ നിന്നീടാതെ ദൂരത്തു പോകവിൻ
 'ചെന്നവീണീടുവിൻ സങ്കടവാനിയിൽ.
 ദുഷ്ടരാം പ്രേതപിശാചുക്കളെക്കൊണ്ടു
 ചുട്ടുകരിയ്ക്കുവാൻ കത്തിച്ചൊരഗ്നിയിൽ
 നിങ്ങളും. ചെന്നു പതിച്ചുകൊണ്ടീടുവി-
 നാഗങ്ങളൊക്കെയും വെന്തുനീറായിടും.
 തന്നീല നിങ്ങളെനികൊത്ത ഭക്ഷണം
 നന്നെ വിശന്നു ഞാൻ ക്ലേശിച്ചിരിക്കവേ.
 ഞാനിരന്നിട്ടുമെൻ നഗ്നതപോക്കുവാൻ
 മാനസത്തിങ്കൽ കനിവാൻ നിങ്ങളും
 കീറവസ്ത്രംപോലുമേകിയില്ലായതു
 പാരം വളർത്തുന്നു സങ്കടം മാമകം.
 സ്വസ്ഥനല്ലാതെ ഞാൻ കാരാഗൃഹത്തിങ്കൽ
 വർത്തിച്ചിടുന്നതാം സങ്കടവേളയിൽ
 നിങ്ങളിൽവെച്ചിട്ടൊത്തെന്നെന്നാകിലു-
 മങ്ങുവന്നെന്നെയും കണ്ടീല നിണ്ണയം.
 വെള്ളംകുടിക്കുവാൻ കിട്ടാതെ ദാഹിച്ചു
 വല്ലാതെ സങ്കടപ്പെട്ടു ഞാൻ വാഴ്കവേ
 ഒന്നും കുടിക്കുവാൻ കൊണ്ടുവന്നേകിയി-
 ല്ലെന്നു ധരിക്കുവിൻ നിങ്ങളിലാരുമേ.
 രോഗക്കിടക്കയിൽപ്പാരമസ്വസ്ഥനായ്

രോഗിയായ ഞാനോ കിടക്കുന്ന വേളയിൽ.
 രോഗശാന്തിക്കുള്ള പായങ്ങൾ നിങ്ങളി-
 ലേകനെന്നാകിലും ചിന്തിച്ചതില്ലമേ.
 ശ്രേഷ്ഠനായവനേവമോതീടവേ
 ള്ളുരായുള്ളവർ ചോദിച്ചിരിക്കുന്നു.—
 അല്ലേ മഹാപ്രഭോ! സപാമിൻ ഭവാനദ്യ
 ചൊല്ലിയ വാക്കുകളാശ്ചക്രകാരികൾ;
 എന്നവിടുന്നു വിശന്നു തളന്നതും,
 ഖിന്നനായ വന്നതുമെന്നു, രോഗത്തിനാൽ?
 ഒന്നും കടിക്കുവാൻ കിട്ടാതെ ദാഹിച്ചു
 നന്നെപ്പരവശനായതുമെന്നുമാ?
 വസ്ത്രങ്ങൾ കൂടാതെവിടുന്നു നഗ്നനായ്
 വർത്തിച്ചതെന്നെന്ന് റിഞ്ഞില ഞങ്ങളോ;
 നിത്യസന്തുഷ്ടനാമങ്ങളെയും സന്താപ-
 മെത്തുവാൻ സംഗതിയില്ലൊരു കാലവും.
 ഞങ്ങൾ വേണ്ടത്തക്ക ശുശ്രൂഷചെയ്തതി-
 ല്ലങ്ങളെയ്തിന്തേവരെയെന്നു ചൊല്ലീടുവാൻ
 എന്തൊരു കാരണമെന്നറിയുന്നില്ല-
 യെന്നിന്ന ശുശ്രൂഷ സന്തുഷ്ടനാം തവ?
 ഇത്തരം ചോദിച്ചു ഭർമ്മാർഗ്ഗികളോടു
 സതപരമുത്തരം രാജാവു ചൊല്ലിനാൻ.
 മറുത്തുവെക്കു സങ്കടമേല്ക്കിലും
 ചെറും ദമാലേശമില്ല നിങ്ങൾക്കുമോ.
 ക്ഷുത്തതക്കീടുവാനന്നം കൊടുക്കില്ല
 വസ്ത്രം കൊടുക്കില്ല നഗ്നതപോക്കുവാൻ.
 മറു വേണ്ടത്തക്കതാകും സഹായങ്ങൾ

ചെറുനഗ്നന്മാർക്കു ചെയ്തില്ല നിങ്ങളും.
 തൻകാൽതലുരന്മാരാസ്സരിക്കുന്ന
 വകരാകുന്നിതു നിങ്ങളെല്ലാവരും.
 എന്തെക്കുറിച്ചല്ല ഞാനല്ല ചൊന്നതാ
 അന്യർക്കു ചെയ്തതില്ലെന്നാണുചൊന്നതും.
 ഞാനുമിഷ്ടാണെന്ന ലോകങ്ങളൊക്കെയും
 ഞനമൊന്നെന്നു ധരിച്ചുകൊണ്ടിട്ടുവിൻ.
 ലോകം പ്രസാദിക്കിൽ ഞാനും തെളിഞ്ഞിട്ടും
 ലോകം വിരോധിക്കിൽ ഞാനും വിരോധിയും.
 ലോകർക്കുപ്രഭുവം ചെയ്തിലതുകൊണ്ടു
 ശോകമെന്നിഷ്ടാണു സംഭവിക്കുന്നതും.
 ഇതശ്ചരവിശ്വാസമില്ലാത്ത നിങ്ങളും.
 ശാശ്വതം ദുഃഖമനുഭവിച്ചിട്ടുവിൻ.
 നിത്യമാം ധർമ്മത്തെയാശ്രയിക്കുന്നവർ
 നിത്യസുഖികളുമായിട്ടുമോക്ഷവിൻ.
 ആ രാജശാസനാപോലവേ മർത്യരി-
 ലാ രണ്ടുക്രൂരതാ കർമ്മത്തിനൊത്തപോൽ
 പാപികളായവർ വന്നുനരകങ്ങളിൽ
 പ്രാപിച്ചു സൂക്ഷ്മ ശിക്ഷയേറ്റിടിനാർ.
 ധർമ്മികന്മാർ ചെന്നു നിത്യസുഖാസ്വദം
 ധർമ്മിലയനം പ്രാപിച്ചിതു തദാ.

പന്ത്രണ്ടാമദ്ധ്യായം

സ്നേഹം

(അനുഷ്ടുപ്പ്)

പരസ്സരാ മനുഷ്യന്മാ-
രുരിയാടുന്ന ഭാഷകൾ
പല രാജ്യങ്ങളെപ്പോലെ
പലതാകുന്നു ഭൂമിയിൽ.

അവ്ഭാഷകളെയെല്ലാം ഞാ-
നഭ്യസിച്ച്േൻ യഥാവിധി
ഭാഷാക്രമത്തെവയിൽ
ഭാഷിപ്പാനും കഴിഞ്ഞിടും.

സ്വർഗ്ഗസ്ഥിതന്മാർ ഭാഷിക്കും
സംസ്കൃതാഹ്വയഭാഷയും
പഠിച്ചേൻ ഭാഷണമെന്താൻ
പട്ടതാം കൂടിടുംവിധം.

ഞാനേവമൊക്കെയെന്നാലും
മാനസേ സ്നേഹമാം ഗുണം-
ഭവിക്കാത്തവനെന്നാകിൽ
ഭൂമി ഞാൻ ഗുണമുന്യനാം.

ശബ്ദമുണ്ടാക്കിടും നാനാ
കൈതതാളങ്ങളു മങ്ങിനെ
ഭേരിയും ചെണ്ടയും മറു-
ഘോരവാദ്യസ പരങ്ങളും,

ശബ്ദമുണ്ടാക്കിടുംമട്ടു
ശബ്ദിപ്പാൻ മാത്രമായ്തരം
പ്രേമമില്ലാതിരുന്നീടിൽ
മാമകം ജന്മവും വൃഥാ.

ഓരോ ഭാഷകളിൽ ചേരും
സാരങ്ങളെയുഗോഷവും
ധരിച്ചു സൗമ്യമാംമട്ടി-
ലുരിയാടിടുമെങ്കിലും

കണ്ണാനന്ദം കേൾപ്പവർക്കു
പൂണ്ണമായ് നൽകിടുംവിധം
ചാരുക്കളെൻ വാക്കുകളെ-
ന്നാരും വാഴ്ത്തീടുമെങ്കിലും

സ്ഥിരമായ് നിന്നിടും ശൈല-
നിരയേയുമിളക്കുവാൻ
പരിചിൽ സാധ്യമാം മട്ടി-
ലുറച്ചു മമ മാനസേ

നിലനില്ക്കുന്നു വിശ്വാസ-
മിളകാതെന്നിരിക്കിലും

ശുദ്ധമാം സ്നേഹമറുജ്ഞ
ചിത്തമാണെൻറയെങ്കിലോ,

എല്ലാരുമെന്നെ നിന്ദിക്ക-
മില്ലസെറുവുറൊരിക്കലും;
നല്ലവകെന്നെയീക്കുറ്റിപ്പാ-
നില്ലാതായിട്ടുമില്ലയം.

അത്ഥികൾക്കുന്നദാനം ഞാൻ
പ്രത്യേകം വേണ്ടപോലവേ
നിത്യം വരുന്നവകെല്ലാം
വ്യത്യാസംവിട്ടു നൽകവൻ.

ധാരാളം ചിലവാക്കുന്ന
കാരണം മമ വിത്തവും
ലേശംപോലും കെട്ടിവയ്ക്കാ-
താശു സർവ്വം നശിച്ചുപോം.

ദാനാത്ഥമുണ്ടാം വിത്തത്തിൽ
ഹാനിയെപ്പറ്റി ലേശവും
മാനസേ ഭുവമേല്ക്കാതെ
സാനന്ദം ഞാൻ വസിക്കിലും;

ഭേദത്തിലല്ലമെന്നാലും
മോഹംകൂടാതെ സതപരം
വെണ്ണീറാക്കിക്കളഞ്ഞീടാൻ
വണ്ണിയിൽ ചേർക്കുമെങ്കിലും;

നിഷ്കളങ്കസ്നേഹമുള്ളി-
ലിക്കാലം മേ വരായ്യിലോ
പിന്നെയെന്തൊക്കെയുണ്ടെന്നു
വന്നാലും ഫലമില്ലമേ.

ദീർഘമാം ക്ഷമയുണ്ടാകും
നിഷ്കളങ്കസ്നേഹവായ്യിനാൽ;
ആഗ്രഹം സർവ്വവും നൽക-
ത്തക്കതൂർപ്രേമമൊന്നുതാൻ.

ദോഷമിന്ത ഭവിക്കില്ല-
യോഷണിക്കും തുടങ്ങിക്കാ;
ദോഷമിരിക്കില്ലൊട്ടുമാരേയും
രോഷം തെല്ലുമുദിച്ചിടാ.

പ്രേമമാം തുണമുൾക്കാമ്പിൽ
കേമമായുള്ള മാനുഷൻ
ഇതമന്നിൽ സുഖിയാകുന്നി
താമാന്യൻ ശാനല്ലയോ.

നിർമ്മലപ്രേമമാൻള്ള
ധർമ്മതപ്തരനൊട്ടുമേ
അധർമ്മമിന്തയുണ്ടാവി-
ല്ലധർമ്മത്തെ വെറുത്തിട്ടും.

ജീവകാരുണ്യമുൾക്കൊണ്ടു
മേവ്വീടുന്നവനാം സുധി

പാപനപ്രേമമുള്ളൊരു-
ന്നേവർക്കു കണ്ടറിഞ്ഞിടാം.

കൃത്യാകൃത്യങ്ങൾ തെറ്റാതെ
നിത്യവും ചെയ്യുമപ്പോൾ
സത്യത്തിൽത്തന്നെ മോദിക്കും
നിത്യപ്രേമമിയന്നവൻ;

ആരിലും സ്നേഹമുൾക്കൊണ്ടു
പാരികൾ പെരുമാറിടും;
വെറുക്കില്ലാരെയുമവൻ,
വെറുക്കും ഭർത്തുണങ്ങളെ.

ധർമ്മവും ദാനവും മറ്റു
കർമ്മങ്ങളുമനാരതം
ശമമായികളായ് തീരും
നിർമ്മലപ്രേമമാണിടിൽ

ചേതസ്സിൽ സ്നേഹമില്ലാതെ
ചെയ്തീടുന്നതു സർവ്വവും
കൈതവംപൂണ്ട കർമ്മങ്ങൾ-
ളേതുമില്ലതിനാൽ ഫലം.

ചിത്തവൃത്തികൾ നന്നാക്കി-
ത്തീർത്തിടും പ്രേമമോ ഗുണം;
ശരണമേകും വൈരാഗ്യം
ചിത്തത്തിങ്കലുദിച്ചിടാം.

അന്യന്മാർക്കിഷ്ടമല്ലാത്ത-
തൊന്നും ചെയ്തീടുകില്ലവൻ

തന്നിഷ്ടംപോലെ ചെയ്തില്ല
നിന്ദിക്കില്ലൊരുപേരെയും.

യാതൊന്നുകൊണ്ടും പെട്ടെന്നുൾ-
ക്രോധം സംജാതമായ്വരാ;
ഏതും കുമുദിപ്പിപ്പ
നീതികേടായവസ്തുവിൽ.

നിഷ്കളങ്കപ്രേമഭാരം-
മുറക്കൊണ്ടിട്ടു പൂരുന്ന
ഉറകൃഷ്ണനായ് ഭവിച്ചിട്ട്-
മെക്കാലത്തുമൊരേവിധം.

തിതിക്ഷയാമുള്ളടക്കം-
മിതിനാൽ വന്നു ചെന്നിട്ടും;
സ്തുതിനിന്ദകളെക്കൊണ്ടു
മതിയ്ക്കാട്ടും ഭവിച്ചിടം.

ആരെന്തുചൊൽകിലുംതന്നെ
ധീരന്മാർ സ്നേഹമുള്ളവർ
സരമില്ലെന്ന് ചിന്തിച്ചുൾ-
പൈയ്യുംപൂണ്ടു വസിച്ചിടം.

അത്യാപത്തു വരുമ്പോഴും
ചിത്തചഞ്ചല്യമേററിടം,
സന്തോഷത്തിലുചയുത്തം
ശാന്തമായ്ത്തന്ന നിന്നിടം.

വേണ്ടതായുള്ള കാര്യത്തി-
ലുണ്ടായുന്നീടുമാശയും;

വേണ്ടാത്തതിൽ തെല്ലുപോലും
മുണ്ടായിട്ടില്ല കൈയതുകൾ.

സമുദ്രം നല്ലതായ്ത്തന്നെ
സമുദ്രം കണ്ടിടുമാനവൻ;
ഭർവ്വത്തനായ് വേദികളിൽ
നിവ്യാജപ്രേമമാനവൻ.

വെറുപ്പു മറെറാരുൾക്കുള്ളിൽ
വരംമട്ടിൽ കഥിച്ചിടാ;
പെരുക്കം സ്നേഹമെല്ലാക്കും
ശരിയായേതുനേരവും.

ഒന്നിനേയും ചീത്തയെന്നായ്
നിന്ദിച്ചിട്ടില്ല തെല്ലുമേ;
തന്നെപ്പോൽത്തന്നെ കണ്ടിടു-
മന്യനേയും മഹാനവൻ.

ഹാനിയുണ്ടാവുകില്ലൊട്ടും
ആനം പ്രേമത്തിന്നെന്നുമേ;
ഞാനെന്നബുദ്ധിശൂന്യകാമ്പിൽ
സ്ഥാനം കിട്ടില്ല നിണ്ണയം.

മിതമായേ കഥിച്ചിട്ടു
മുറ്റവായേവരോടുമേ;
ഹിതമായ് തോന്നുകില്ലൊട്ടും-
മതിഭാഷണമെന്നതും.

ജ്ഞാനവും ഭക്തിയും ദൈവ-
ദ്ധ്യാനവും നല്ല കർമ്മവും

നന്മുണ്ടായ്തും പ്രേമം
മാനസേ കുടികൊള്ളുകിൽ.

ലോപം പ്രേമത്തിന്നുണ്ടാകി-
ല്ലാഭാസോക്തികൾ കേൾക്കിലും;
കോപവും താപവും തീവ്ര-
ലോഭവും വന്നുചേർന്നിടാ.

സംശയം വിട്ടെഴും ജ്ഞാന-
മംഗംമാത്രം ഭവിച്ചിടും;
വംശത്തിന്നും ബോധനത്തി-
ന്നംശത്താൽ ശുദ്ധിച്ചേർന്നിടും.

ജപിക്കും വാക്കിനും ഭംഗി-
യപ്പംമാത്രം ഭവിച്ചിടും;
ലേശമായ് തന്നെയുണ്ടാക-
മാശയത്തിങ്കലാശയും.

പുണ്ണമായ് പ്രേമമാർന്നിടിൽ
പുണ്ണമാമിതു സർവ്വവും;
പുണ്ണസൽഗുണവാനാകും
പുണ്ണപ്രേമമെഴുന്നവൻ.

ബുദ്ധിക്കും നിശ്ചലജ്ഞാനം
സിദ്ധിക്കും വാക്കിനും ഗുണം
പൂർത്തിയായ് സംഭവിച്ചിടും
ചിത്തേ സ്നേഹം ഭവിക്കുകിൽ.

ബാലനായിവസിക്കുന്ന
ശാലത്തിന്നൊൻ യാദാശ്രമം.

സ്പഷ്ടമല്ലാതെ ഭാഷിച്ചേൻ
കട്ടിഭാഷിച്ചിടംവിധം.

ബാലകന്മാർ കളിച്ചിടം
പോലന്നീ ഞാൻ കളിച്ചതേ;
കാണിച്ചിതന്നു പലതും
ക്ഷോണിയിൽ ബാലചേഷ്ടകൾ.

അക്കാലം സുഖദഃഖങ്ങൾ-
ഉഷാർല്ലാത്തനേരവും;
ലീലാതല്പരനായ്തന്നെ
കാലമന്നു കഴിച്ചു ഞാൻ.

പിന്നീടുതരുണാവസ്ഥ
വന്നപ്പോളെന്റെ മാനസേ
ബാല്യാവസ്ഥയിലെച്ചിന്ത
തെല്ലമില്ലാതെ നായഹോ.

മേഘങ്ങൾക്കിടയിൽ കാണ-
മാകാശപോലെ ഞാനിതാ
സ്പഷ്ടമല്ലാതെല്ലാമെൻ
ദൃഷ്ടിയിൽ കണ്ടിടുന്നിതാ.

അനങ്ങിടാതിരിക്കില്ലെൻ
മനസ്സിന്നൊരുനേരവും;
കണക്കറ്റ വിചാരങ്ങൾ
മനസ്സുകൾ ഭവിപ്പുതേ.

അനന്തചിന്തയോടൊത്തു
ദിനങ്ങളെ നയിപ്പു ഞാൻ

തനതാം കാശ്മീ ഞാനോ
നിനയ്ക്കുന്നില്ലൊരിക്കലും.

ബാലനായിവസിപ്പോരും-
കാലം സർവ്വതെയും സ്വയം
സ്വച്ഛമായ്ക്കണമിതികാലം
സ്വച്ഛമല്ലവയൊന്നുമേ.

ആശീർവാദിച്ചുകാലം
ലേശമെങ്കിലുമൊന്നിലും
ആശയാ ബലനാശിപ്പോരും
ക്രൈശിച്ചീടുന്നു പാരമായ്.

ഒന്നിലും ഭയമകാലം-
മാന്ദിര്യത്തില്ല മാനസേ;
ഇന്നെന്നുചെയ്തിലും ഭീതി-
യെന്നെച്ചൊരിപ്പു സർവ്വഭാ.

അല്ലമായ്തന്നെ നിൽക്കുന്നി-
തുൽബോധമിതുവേളയിൽ;
എപ്പോൾ ഞാൻ ജ്ഞാനിയായ്തീരു-
മപ്പോളുണ്ടാം കൃതാർത്ഥ.

പ്രേമവിശ്വാസപ്രത്യാശാ-
ധാരമെൻ ചിത്തമിപ്പൊഴേ
ഇപ്പൊന്ന മുന്നിപുറവച്ചു
നിശ്ചയം സ്നേഹമുത്തമം.

